

Základní škola pod Svatou Horou, Příbram

Škola pro zdravý život

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Škola pro zdravý život - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole:

Adresa školy:

Základní škola pod Svatou Horou, Příbram, Balbínova 328, Příbram II, 261 01

Ředitel školy:

Mgr. Roman Behún

Statutární zástupce ředitele školy:

Mgr. Pavel Kotěšovský

Zástupce ředitele školy:

Mgr. Tomáš Kozmér

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Pavel Kotěšovský

Kontakty:

telefon: +420 318 401 151

web: www.lzs-pb.cz

e-mail: skola@lzs-pb.cz

Zřizovatel školy:

Město Příbram

Tyršova 108

261 19

Příbram

IČO: 00243132

telefon: +420 318 402 211

ID datové schránky města Příbram: 2ebbrqu

IČO: 42730686

Identifikační číslo zařízení: 114001774

Resortní identifikátor právnické osoby: 600054543

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Školská rada se seznámila se ŠVP dne 31. 8. 2022

.....
Mgr Roman Behún
ředitel školy

razítko školy

Obsah

1.	Identifikační údaje	2
2.	Charakteristika školy	5
2.1	Velikost a úplnost školy.....	5
2.2	Charakteristika žáků	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty	6
2.5	Žákovský parlament.....	6
2.6	Spolupráce se školskou radou a rodiči.....	6
2.7	Spolupráce s PPP a SPC v Příbrami	6
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	14
3.5	Poradenské služby ve škole	15
3.6	Začlenění průřezových témat.....	16
3.7	Školní družina.....	19
3.8	Školní klub	21
3.9	Zájmové kroužky	23
3.10	Řízení a organizace výuky	23
4.	Učební plán.....	25
5.	Učební osnovy	29
5.1	Český jazyk a literatura.....	29
	Kritéria pro zařazení žáka do skupiny pro účely individualizace výuky ke zvýšení efektivitu rozvoje čtenářské gramotnosti na 1. stupni	29
5.2	Anglický jazyk / Německý jazyk / Ruský jazyk / (Cizí jazyk, Další cizí jazyk)....	41
5.3	Matematika a její aplikace	50
5.4	Informatika	62
5.5	Dějepis	66
5.6	Výchova k občanství.....	72
5.7	Člověk a jeho svět.....	76
5.7.1	Prvouka	78
5.7.2	Přírodověda.....	84
5.7.3	Vlastivěda	88
5.8	Fyzika	92
5.9	Chemie.....	95
5.10	Přírodopis.....	99
5.11	Zeměpis	104
5.12	Hudební výchova	109
5.13	Výtvarná výchova	115
5.14	Tělesná výchova	124
5.15	Výchova ke zdraví	132
5.16	Praktické činnosti	135
5.17	Konverzace v Aj, Nj, Šj.....	145
5.18	Matematický seminář	151
5.19	Seminář z chemie	156

5.20	Seminář z fyziky	158
5.21	Seminář z přírodovědných předmětů	160
5.22	Seminář ze zeměpisu.....	155
5.23	Informatika	164
5.24	Seminář společenských věd.....	167
5.25	Sportovní příprava - volejbal.....	169
5.26	Sportovní výchova	172
6.	Hodnocení žáků	174
7.	Dodatky	176

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola pod Svatou Horou, Příbram je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky zřízena Městem Příbram jako příspěvková organizace, která se dlouhodobě profiluje jako škola se sportovním zaměřením a to na volejbal. Na prvním i druhém stupni školy jsou zpravidla tři paralelní třídy v ročníku. Kapacita školy je 600 žáků.

Budova základní školy je situována do blízkosti Svaté Hory s dobrou dostupností státní i městské hromadné dopravy. Jedná se o budovu panelového pavilonového typu, která zahájila svůj provoz v roce 1987.

Škola patří mezi nejstarší školy v Příbrami, neboť je přímou pokračovatelkou příbramské měšťanské školy pro chlapce, která byla založena v roce 1888.

Součástí školy je školní družina, školní klub a školní jídelna. Školní družina a školní klub mají vlastní prostory pro svoji činnost. Školní družina otevírá každý rok 7 – 9 samostatných oddělení, do kterých jsou žáci zařazováni dle věku. Školní klub má charakter volného členství. Žáci docházející do ŠD i ŠK mají každoročně možnost vybírat si z široké nabídky zájmových útvarů. ŠD i ŠK vytvářejí celoroční plány činnosti a pracují podle vlastního vzdělávacího programu, který je součástí školního vzdělávacího programu školy.

Kapacita základní školy:	600 žáků	IZO:	114 001 774
Kapacita školní družiny:	270 žáků	IZO:	114 001 782
Kapacita školního klubu:	180 žáků	IZO:	162 101 651
Kapacita školní jídelny:	950 jídel	IZO:	114 001 791

2.2 Charakteristika žáků

Základ tvoří žáci z Příbrami, nejčastěji z okolních městských čtvrtí, ale výjimkou nejsou ani žáci ze vzdálenějších částí Příbrami. Vzhledem k tomu, že na veřejnosti je škola známá jako sportovní, přicházejí do školy ze vzdálenějších částí města především ti žáci, kteří se chtějí zaměřit po dobu povinné školní docházky na sport a zdravý životní styl. Školní vzdělávací program nabízí těmto žákům již od 4. ročníku nepovinný předmět Sportovní výchova, od 6. ročníku pak vedle sportovní profilace v rámci učebního plánu (dvě hodiny povinně volitelného předmětu – Sportovní příprava – volejbal) a také možnost specializovat se na volejbal v mimoškolní činnosti (Školní sportovní klub při ZŠ pod Svatou Horou, Příbram, volejbalové oddíly dívek a chlapců).

Příbramské žáky doplňují žáci z okolních vesnic, kde není základní škola (např. Jablonná, Dubenec, Háje), ale také žáci z menších vesnic v okolí, kde jsou malotřídní školy (např. Višňová, Pičín, Hluboš). Žáci z malotřídních vesnických škol nastupují obvykle do 6. ročníku.

V každém školním roce je část žáků zařazena do tříd s větším počtem hodin tělesné výchovy. Kromě této velké skupiny je však v ZŠ ještě skupina žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Reedukace žáků se specifickými poruchami učení a chování bývá zpravidla organizována na 1. a 2. stupni formou individuální péče. Nápravné pedagogické působení může probíhat individuálně i ve skupinách jednu hodinu týdně pod vedením kvalifikovaného speciálního pedagoga.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, dva zástupci ředitele školy, učitelé 1. stupně ZŠ, učitelé 2. stupně ZŠ, vychovatelky ŠD a vychovatelka školního klubu. Někteří učitelé vyučují na 1. i na 2. stupni školy. Z hlediska věkového složení převažují pedagogičtí pracovníci středního a vyššího věku. V téměř plně kvalifikovaném pedagogickém sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou péči o žáky, s kvalifikací o logopedickou péči o žáky, s kvalifikací pro výkon funkce výchovného poradce, pro výkon funkce kariérového poradce, dále školní metodik prevence a školní psycholog. Žákům s SVP jsou při výuce nápomocni asistenti pedagoga.

Poradní orgány ředitele školy

- Pedagogická rada
- Rada rodičů
- Žákovský parlament

2.4 Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

Velmi často se škola zapojuje do výzev vyhlašovaných MŠMT - Šablony.

Škola realizovala dva na sebe navazující projekty Inkluzivní vzdělávání na základních školách v Příbrami 1. etapa a Inkluzivní vzdělávání na základních školách v Příbrami 2. etapa jako partner s finančním příspěvkem.

Škola byla zapojena do projektu Erasmus + s nosným tématem „České zvyky a tradice“.

Žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí škola zajišťuje dotované obědy z projektu Obědy pro děti.

Škola je zapojena do projektu „Ovoce a mléko do škol“.

2.5 Žákovský parlament

Volení zástupci třídních kolektivů se scházejí jedenkrát měsíčně a podílejí se na řízení školy prostřednictvím žákovského parlamentu, kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy, navrhuji a sami organizují své vlastní projekty.

2.6 Spolupráce se školskou radou a rodiči

Od školního roku 2005/2006 na základě zákona č. 561/2004 Sb. byla zřízena šestičlenná Školská rada při Základní škole pod Svatou Horou, Příbram, Balbínova 328, složená ze 2 zástupců zřizovatele, 2 pedagogických pracovníků a 2 zákonných zástupců žáků. Školská rada se schází 2-3x ročně a podílí se na správě školy popsané ve výše zmiňovaném školském zákoně.

Na škole působí Rada rodičů, ve které má každá třída svého zástupce. Rada rodičů se schází 3x ročně na půdě školy (většinou u příležitosti třídních schůzek), kde je vedením školy informována o školních aktivitách, které dále tlumočí ostatním rodičům na třídních schůzkách. Rada rodičů hlasováním určuje finanční podporu školních i mimoškolních činností žáků. Ve spolupráci se školou pomáhá organizovat některé akce (celoškolní projektové dny).

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni prostřednictvím žákovských knížek (v elektronické podobě), na třídních schůzkách, nebo formou individuálních konzultací s jednotlivými vyučujícími, v případě potřeby bezodkladně telefonicky či e-mailem. Škola má zřízen Infoservis. Přihlášení se k odběru informací o dění ve škole je možné přes webové stránky školy. Informace dostávají přihlášení do e-mailu.

2.7 Spolupráce s PPP a SPC v Příbrami

Vedení školy, třídní učitelé, výchovný poradce, školní metodik prevence a školní psycholog úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů se školními

poradenskými zařízeními (PPP a SPC) v Příbrami.

Ve spolupráci s PPP je na škole realizována výuka mimořádně nadaného žáka.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Pojetí školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „Škola pro zdravý život“ vychází z koncepce vzdělávání, která klade hlavní důraz ve své vzdělávací práci na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Program je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost, a současně zohledňuje individuální možnosti. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se.

Chceme, aby se žáci naučili pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a osvojili si sociální dovednosti.

Co chceme a kam směřujeme

1) Vytvářet pohodové školní prostředí - porozumět lidské osobnosti

Pohoda školního prostředí není dána školními prostorami samými, ale pohodu prostředí vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Pro vytvoření pohody prostředí je důležité mít ve škole příznivé klima. Žáci, učitelé i rodiče se dokáží vzájemně informovat, podpořit ve svém snažení. Dnes je samozřejmostí, že k žákům jsou všichni ve škole vstřícní. Vedeme žáky k tomu, aby školu využívali a neničili. Žáci naší školy se společně zúčastňují různých třídních akcí a dalších akcí školy (Jarmark, Den třídního učitele, projektové dny, ...). Práce ve škole je vhodně doplňována relaxačními aktivitami (bohatá nabídka zájmových kroužků). Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný, a tak napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy.

2) Zdravě učit - porozumět potřebě vzdělávat se

Rámcový vzdělávací program předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovně - vzdělávacího programu školy, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení, možnost volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Smyslem základní školy v etapě základního vzdělávání je vybavit žáky klíčovými kompetencemi – schopnostmi - k učení a k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, digitálními, kompetencemi občanskými a pracovními. Hlavním posláním školy je vzdělávat s porozuměním. Důležité je však vzdělávat v souvislostech, nikoliv v odtržených pojmech. Výstupem je rozvoj znalostí, schopností, dovedností, návyků a postojů budovaných v předmětech školního vzdělávacího programu „Škola pro zdravý život“. Vycházíme z oblastí a oborů RVP ZV. Jsou to tyto oblasti: *Jazyk a jazyková komunikace* (předměty ŠVP: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk, Konverzace v cizím jazyce – na 2. st.), *Matematika a její aplikace* (předmět ŠVP: Matematika), *Informatika* (předmět ŠVP: Informatika), *Člověk a jeho svět* (předměty ŠVP: Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda), *Člověk a společnost* (předměty ŠVP: Dějepis, Výchova k občanství), *Člověk a příroda* (předměty ŠVP: Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), *Umění a kultura* (předměty ŠVP: Hudební výchova, Výtvarná výchova), *Člověk a zdraví* (předměty ŠVP: Výchova ke zdraví, Tělesná výchova, Sportovní výchova, Sportovní příprava - volejbal) a *Člověk a svět práce* (předmět ŠVP: Pracovní činnosti).

U žáků jsou rozvíjeny schopnosti a dovednosti nejen v samotných předmětech, ale

například i v rámci volitelných předmětů. Provázanost mezipředmětových vztahů a kooperace učitelů má vytvořit výrazně lepší podmínky pro zdravé a efektivní učení. Ve škole se postupně vytvářejí a zdokonalují evaluační nástroje. Zdravé učení je zaměřeno na individualizaci výchovně vzdělávacího programu a respektování potřeb dítěte.

3) *Vychovávat lidskou osobnost – porozumět jí*

Každý živý tvor na tomto světě je jedinečný a zranitelný. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí (vzájemná komunikace – vyjádřit, obhájit, argumentovat). Proto naplňování klíčových kompetencí a estetická výchova jsou součástí školního dění, kterého se žák účastní. Odbornost oborů a *průřezová témata* školního vzdělávacího programu - osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova i mediální výchova harmonicky formují žakovu osobnost a zároveň nám umožňují lépe jí porozumět.

4) *Integrovat – porozumět inkluzivnímu vzdělávání*

Integrační program školy je postaven na odborné zdatnosti všech vyučujících, na spolupráci s PPP a rodiči. Od první třídy dochází k součinnosti třídních učitelů a PPP s žáky a jejich rodiči. Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte, odstraňujeme zejména formou speciálních cvičení a náprav handicap žáků (řečové vady a specifické poruchy učení). Mimo to se všichni učíme respektování individuálních potřeb dětí, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat. S integrací souvisí boření bariér a umožnění optimálního rozvoje dítěte v souvislosti s jeho osobním maximem, které současně odstraňují jeho individuální znevýhodnění.

5) *Vytvářet informační prostředí – porozumět práci s informacemi*

Program zavádění informačního prostředí je zaměřen na co nejefektivnější práci s informacemi a vytváření informačního prostředí. Od první třídy jsou žáci vedeni k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty a učí se je zpracovávat. Všichni žáci mohou využívat při vyučování učebnu výpočetní techniky k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. Chceme, aby žáky ve škole obklopovalo to, o čem se učí, co vyrobili a prožili.

6) *Rozvíjet sport a další tělesné aktivity*

Klasickou výuku tělesné výchovy doplňují například kurzy plavání, příprava na soutěže a sportovní turnaje v rámci Školní sportovní ligy, což má nejenom ozdravný význam pro děti, ale zejména má vliv při vytváření dobrých vztahů mezi dětmi ve třídě a mezi jednotlivými třídami. Vyjíždíme se žáky pravidelně na zotavovací pobyty, lyžařské výcviky a adaptační kurzy. Z učitele se na pobytové akci stává kamarád. Učitel a žák zůstávají partnery i po návratu do školy. To, o čem se jen teoreticky můžeme učit ve škole, je možné objevovat ve skutečnosti. Výuka tělesné výchovy je zařazena do oblasti Člověk a zdraví. Díky profilaci školy mají možnost pohybově nadaní žáci se zapojit do sportovního dění školy, mohou se realizovat od 4. třídy v nepovinném předmětu Sportovní výchova a na druhém stupni školy si obvykle volí volitelný předmět Sportovní příprava – volejbal.

7) *Učit cizí jazyk - jsme součástí Evropy*

Výuku cizího jazyka začínáme ve třetí třídě. V sedmé třídě se žci začínají učit druhý cizí jazyk. Výuku cizích jazyků se ve škole snažíme zpestřit výjezdy do zahraničí (Paganella - Itálie) a konverzací v cizím jazyce.

Učitelé cizích jazyků se mají možnost setkávat na odborných jazykových seminářích s jinými pedagogy a tak si vyměňovat názory a zkušenosti.

8) Rozvíjet samosprávnou demokracii – porozumět svému místu mezi lidmi

Postupným vývojem prochází i provádění samosprávné demokracie, a to v rovině dospělých. Partnerem školy je Školská rada, která je řediteli školy jak odborným partnerem ze zákona, tak současně konstruktivním oponentem.

Jelikož školu navštěvují žáci z různých sociálních prostředí, klademe důraz na multikulturní výchovu. Žáci jsou ve spolupráci s učiteli též schopni nacvičit divadlo a hudební výstupy pro rodiče a ostatní žáky školy. Program školy doplňujeme návštěvami divadelních představení, koncertů, filmových představení, planetária, muzeí, výstav a různými besedami.

9) Mít preventivní program – porozumět nebezpečí, které na nás číhá

Velká péče je věnována preventivním programům. Součástí školního plánování je Minimální preventivní program a program EVVO. Z něho vychází nejen úzká spolupráce s odborníky (Policie ČR, ...) na organizaci seminářů pro žáky od nejnižších tříd 1. stupně školy, systematická spolupráce koordinátora, výchovného poradce, psychologa, vedení školy zejména s třídními učiteli, ale i široká nabídka programů pro volný čas.

Prevence sociálně patologických jevů na škole je dána těmito body:

- včlenit témata prevence do celého vzdělávacího procesu
- zaměřit se na problémové a sociálně hendikepované děti
- během školního roku zapojit co největší počet žáků do mimoškolních aktivit a kroužků
- sledovat program i mimoškolních aktivit dětí ve volném čase
- spolupracovat s rodiči
- prohloubit další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti sociálně patologických jevů
- spolupracovat s odbornými pracovníky v oblasti prevence sociálně patologických jevů (přednášky, besedy), u Policie České republiky domlouvat a absolvovat besedy pro žáky 1. i 2. stupně na téma kriminality, drog, dopravní výchovy
- na 1. stupni spolupracuje školní metodik prevence nejen s třídními učiteli, ale také s vychovatelkou školní družiny
- na 2. stupni prochází realizace preventivního programu všemi předměty a je zároveň i předmětem pozornosti třídních učitelů
- zřízení schránky důvěry pro anonymní dotazy a případná upozornění žáků a nástěnky s informacemi souvisejícími s problematikou sociálně patologických jevů

10) Komunikovat s veřejností – porozumět partnerství

Oblast, která je pro školu významná, je oblast komunikace s veřejností - zejména rodičovskou. Rodiče si zvykli na pravidelné konzultace, třídní schůzky, společné akce, a na školní infoservis. Zapojujeme se do meziškolních soutěží, olympiád, zápasů. Řada žáků se zapojuje svými výtvarnými a literárními pracemi do různých soutěží. Podobné akce, které děti vnitřně obohacují, budeme organizovat i nadále.

11) Vytvořit podmínky pro využívání volného času žáků

„Škola pro zdravý život“ na ZŠ pod Svatou Horou, Příbram má ve své nabídce několik druhů kroužků, které jsou vedeny pedagogickými pracovníky školy. Zajišťujeme tak vyplnění volného času pro děti, které nemají odpoledne co dělat. Děti přicházející do kroužků si mohou nejenom zahrát, zacvičit, zatancovat, ale mají možnost nápravy výukových obtíží zábavnou formou. Rozvíjejí svou motoriku, kreativitu a estetické cítění. Mají možnost se seznámit s chovem včel ve včelařském kroužku a rybolovem v rybářském kroužku. V určených hodinách je pro žáky otevřena počítačová učebna. Žáci mohou využívat přilehlé venkovní sportovní školní hřiště. ZŠ zajišťuje provoz ŠD v ranních hodinách a ŠD i ŠK také v odpoledních hodinách s bohatou

nabídkou činností.

12) Vytvářet podmínky pro další vzdělávání – porozumět potřebě celoživotně se vzdělávat

Významnou součástí rozvoje školy je podpora dalšího vzdělávání všech pracovníků školy. Například v současné době učitelé studují doplňkové nebo rozšiřující pedagogické studium, účastní se seminářů ve svém oboru, ... Spolupracujeme s odborníky a neziskovými sdruženími nabízejícími DVPP, při samostudiu pedagogů je využívána učitelská knihovna.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Motivovat děti pro jejich celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora žáků k učení se:

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora žáků k učení se:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Podpora žáků k učení se:

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na utváření příjemné atmosféry
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat různá hlediska, zkušenosti a názor jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora žáků k učení se:

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnosti vcítit se do situací ostatních a ochotně respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy nebo situace, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných, mimo jiné i z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- schopnosti ochrany vlastního zdraví a zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- vnímat kulturní i historické dědictví a být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Pojetí, cíle a klíčové kompetence základního vzdělávání na ZŠ pod Svatou Horou, Příbram „Škola pro zdravý život“ z pohledu RVP.

Základní vzdělávání má žákům: pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového

procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému, a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: *kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.*

Kompetence k učení

V průběhu základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

V průběhu základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- zapojuje se do různých soutěží

Kompetence komunikativní

V průběhu základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

V průběhu základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce ve skupinách na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v kolektivu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

V průběhu základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence osobnostně sociální a environmentální výchova

V průběhu základního vzdělávání žák:

- projevuje pozitivní city v chování, v jednání a v používání životních situací
- vnímá citlivé vztahy k lidem, k prostředí, které ho obklopuje, a k přírodě
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- dokáže správně roztřídit odpady

Kompetence pracovní

V průběhu základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

V průběhu základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními, žákům talentovaným a žákům s mimořádným nadáním. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Třídní učitel sestavuje plán pedagogické podpory (PLPP) za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností aj. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm. Třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením sestavuje individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je

sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy. Ten tuto informaci zveřejní na školním intranetu. Výchovný poradce toto zaznamená do školní matriky.

3.5 Poradenské služby ve škole

Poradenské služby zajišťuje Školní poradenské pracoviště, které tvoří výchovný poradce, školní psycholog, metodik prevence a kariérový poradce, ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žáků, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovné poradenství

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů. Sdílí směrem k rodičům informace o přijímacích zkouškách. Zajišťuje ve spolupráci s vedením školy tisk přihlášek na střední školy a tisk zápisových lístků.

Kariérové poradenství

Kariérový poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci akcí, které souvisí s volbou povolání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně

patologických jevů, využívá vybrané programy.

Psychologická péče

Na třídní učitele a psychologa školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Psycholog školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je uvedeno v tabulkách (viz níže) a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání (RSP)	vých, M, Čj, Prv, Prč	vých, M, Čj, Prv, Prč	vých, M, Čj, Prv, Prč	vých, Čj, M, Aj, Př, Vl, Č Prč	vých, Čj, M, Aj, Př, Vl, Ak, Prč	vých, M	vých, M	vých, M	vých, M
Sebepoznání a sebepojetí (SPSP)	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl	VkO	VkZ, VkO	Př, Vkz	
Seberegulace a sebeorganizace (SRSO)				Vl		vých	vých	Vob, vých, Ch, Vkz	vých, Ch
Psychohygienu (P)							Vkz	Ch	Ch
Kreativita (KR)						M, D, vých	vých	Čj, vých	Čj, vých

SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí (PL)								Vob	
Mezilidské vztahy (MV)				VI		Vkz	Vob		
Komunikace (K)				VI	VI	Vkz Inf	Vob Inf		
Kooperace a kompetice (KK)						Vkz			
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ŘPRD)					VI	Vkz	Vob	Vob	
Hodnoty, postoje, praktická etika (HPPE)				VI	VI		Vob		Vob

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola (OSS)						Vob			
Občan, občanská společnost a stát (OOSS)				VI				Vob	
Formy participace občanů v politickém životě (FPOPŽ)						Vob	Vob	Vob	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (PDFVZR)						D	D	D, Vob	D

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá (ESNZ)					VI		Z, Vob		Vob
Objevujeme Evropu a svět (OES)					VI	D	D, Z, DCj	DCj	DCj
Jsme Evropané (JE)					VI	M	D		Vob

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference (KD)							D		
Lidské vztahy (LV)				VI					
Etnický původ (EP)							D		D
Multikulturalita (M)						Aj	Aj, DCj	Aj, DCj	Aj, DCj
Princip sociálního smíru a solidarity (PSSS)							D	D	D

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy (E)					Př	Z, Př	Př		Ch
Základní podmínky života (ZPŽ)			Prv	Př		Z, Př	Př	Ch, F	Př, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (LAPŽP)				Př	Př	Prč	Prč	F, Ch	F, Z, Př, Ch
Vztah člověka k prostředí (VČP)						Et		Ch	Ch

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (KČVMS)					Čj,	Inf	Inf	M	Čj, Vob
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (IVMSR)						Inf	Inf		
stavba mediálních sdělení (SMS)									Čj
vnímání autora mediálních sdělení (VAMS)									Čj
fungování a vliv médií ve společnosti (FVMS)						Vob		Vob	
tvorba mediálního sdělení (TMS)					Čj, Inf	Inf	Inf		
práce v realizačním týmu (PRT)	pro	pro	pro	pro	pro	pro	pro	pro	pro

Vysvětlivky: vých – obsaženo ve výchovách, pro – projekt

3.7 Školní družina

Identifikační údaje

Školní družina je součástí Základní školy pod Svatou Horou, Příbram

- Ředitel školy: Mgr. Roman Behún
- Vedoucí vychovatelka: Lada Podzimková
- Kontakty: +420 318 401 155

Charakteristika zařízení

Školní družina se nachází v budově školy v pavilonu 1. a 2. tříd. Má devět oddělení, sociální zařízení. Dvě oddělení využívají největší místnost školní družiny, tato je využívána jako ranní družina a odpoledne jako spádová místnost školní družiny.

Ke své činnosti využívá i další prostory školy – tělocvičnu, PC učebnu, kuchyňku, sportovní areál – hřiště pod Svatou Horou, školní venkovní učebnu a dětské hřiště před budovou školy.

Děti se stravují ve školní jídelně, která se nachází v budově školy. Každý den je zajištěn pitný režim.

Konkrétní cíle vzdělávání

Nabídkou všech zájmových činností a osvojením nezbytných psychosociálních dovedností všestranně rozvíjíme osobnostní růst každého jednotlivce. Výběr a délku činností volíme s ohledem na individuální potřeby a zájmy žáků. Formou besed podporujeme u žáků zájem o dění kolem nás.

Vhodným prolínáním všech zájmových činností vedeme žáky ke vzájemné spolupráci, pomoci a toleranci, k upevňování kladných vztahů v kolektivu, ke spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení, k rozvíjení komunikačních a asertivních dovedností, k sebepoznání a k sebeakceptaci, k vytváření hodnotných mezilidských vztahů, k úctě a respektování přírody, ke schopnosti řešit problémové situace ve školním kolektivu. Využíváme společných aktivit k posílení prosociálního chování.

Upevňováním hygienických návyků, dodržováním pitného režimu, otužováním, pobytem venku, vytvářením estetického prostředí ve všech prostorách školní družiny a dodržováním předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví vychováváme žáky ke zdravému životnímu stylu ve školní družině.

Délka a časový plán vzdělávání

Provoz školní družiny je zajištěn každý den ráno od 6.15 do 7.35 hodin, odpoledne od 11.30 do 16.30 hodin. V případě zájmu minimálně 10 žáků zajišťujeme provoz školní družiny i v době vedlejších prázdnin nebo vyhlášení ředitelského volna, a to nepřetržitě od 7.00 do 15.00 hodin.

Formy vzdělávání

a) pravidelná

Realizuje činnost zájmových útvarů přihlášených žáků, každodenní činnost ve školní družině a v zájmových útvarech zřizovaných školní družinou (viz. 3.9 Zájmové útvary)

b) příležitostná

Zahrnuje vzdělávací zájmovou a tematickou rekreační činnost, především sportovní a společenské celodružinové akce, výstavy prací a výrobků žáků, kterých se mohou zúčastnit i

rodinní příslušníci a další zájemci.

c) spontánní

Ve školní družině jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu oddělení (například hry v ranní družině, odpolední klidové činnosti a aktivity při pobytu na školní zahradě, na hřišti) a jsou pro přihlášené žáky.

Obsah vzdělávání

Představuje konkrétní podobu rozpracování dané formy zájmového vzdělávání. Navazuje na vzdělávací oblasti převzaté z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání naší školy

Obsahuje tyto oblasti:

- Člověk a jeho svět
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce
- Umění a kultura

Školní vzdělávací program naší školní družiny je rozšířen o oblast sebevzdělávání, zejména formou didaktických her, hlavolamů, doplňovaček, kvízů, křížovek, smyslových her, prací s knihou, s časopisem, odbornou literaturou apod.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Školní družina je schopna tyto žáky integrovat a adekvátně s nimi pracovat.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Školní družina je určena žákům od 1. do 5. tříd, vykonává činnost ve dnech školního vyučování, a v případě zájmu minimálně 10 dětí i o vedlejších školních prázdninách a ve dnech ředitelského volna.

Organizuje zájmové činnosti jen pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce.

Žáci jsou do školní družiny přijati na základě vyplněného zápisního lístku a dle kapacity školní družiny. Zápis do školní družiny se koná vždy první den nového školního roku. Žáci se mohou přihlásit i během školního roku podle kapacitních podmínek.

Ukončit docházku ve školní družině je možné na základě písemné odhlášky zákonných zástupců žáka. V případě opakovaného porušování Řádu školní družiny lze žáka ze družiny vyloučit.

Popis materiálních podmínek

Všechna oddělení školní družiny jsou dobře materiálně vybavena (hry, hračky, pomůcky, AV technika, PC). Oddělení jsou vkusně zařízena, výzdoba v oddělení je aktuálně obměňována.

Do budoucna je plánována postupná výměna nábytku v odděleních i na společné chodbě a doplnění školní zahrady rekreačním a sportovním vybavením.

Popis ekonomických podmínek

Výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině činí 100 Kč měsíčně. Během měsíce září se vybírá částka 1000 Kč za celý školní rok převodem na účet školy, další způsob platby je od září do prosince a od ledna do června – platba v září a v lednu. Zájmové kroužky jsou zdarma.

Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky. Všechny vychovatelky mají pedagogické vzdělání s praxí 5 až 30 let. Průběžně se dále profesně vzdělávají.

Každá vychovatelka má vysokou míru empatie, dovede projevovat vřelý vztah k žákům, umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku účastníků. Dokáže vybranými aktivitami v žácích vzbuzovat zájem, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti. Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci jsou při nástupu do školní družiny poučeni o bezpečnosti a chování ve všech prostorách školy využívaných školní družinou (herny, společná chodba, WC, školní jídelna, školní cvičná kuchyňka, PC učebna, školní venkovní učebna, hřiště před budovou školy, sportovní areál pod Svatou Horou). Pro činnost školní družiny platí provozní řády pracoven.

Bezpečnost žáků při přechodu ze tříd po skončení vyučování do školní družiny nebo ze školní družiny do zájmových kroužků pořádaných školou je zajištěna osobním předáváním žáků mezi učiteli, vedoucími kroužků a vychovatelkami.

Spolupráce s rodiči a organizacemi

Školní družina spolupracuje s rodiči na akcích pořádaných školou, zve rodiče na celodružinové akce a soutěže dle celoročního plánu.

Rodiče mají možnost kontaktovat se s vychovatelkami během třídních schůzek nebo kdykoli po domluvě.

3.8 Školní klub

Identifikační údaje

Školní klub je součástí Základní školy pod Svatou Horou, Příbram

- Ředitel školy: Mgr. Roman Behún
- Vedoucí vychovatelka: Vlasta Šmídová
- Kontakty: +420 318 401 194

Charakteristika zařízení

Školní klub se nachází v přízemí budovy školy v pavilonu 1. tříd. Využívá místnost školního klubu a další místnost vyhrazenou pro činnost ŠK. Sociální zařízení je žákům k dispozici na patře. Ke své činnosti využívá i další prostory školy – tělocvičnu, PC učebnu a sportovní areál v blízkosti školy. Žáci se stravují ve školní jídelně, která se nachází v budově školy. Každý den je zajištěn pitný režim.

Konkrétní cíle vzdělávání

Nabídkou všech zájmových činností všestranně rozvíjíme osobnost každého jednotlivce. Výběr a délku činností volíme s ohledem na individuální potřeby a zájmy žáků. Formou besed podporujeme u žáků zájem o dění kolem nás. Vhodným prolínáním všech zájmových činností vedeme žáky ke vzájemné spolupráci, pomoci a toleranci, k upevňování kladných vztahů v kolektivu.

Upevňováním hygienických návyků, dodržováním pitného režimu, otužováním, pobytem venku v okolí školy, vytvářením estetického prostředí ve všech prostorách školního klubu a dodržováním předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví vychováváme žáky ke zdravému životnímu stylu ve školním klubu.

Délka a časový plán vzdělávání

Provoz školního klubu je zajištěn každý den ráno od 6.15 do 7.35 hodin, odpoledne do 16.30 hodin. V případě zájmu minimálně 10 žáků zajišťujeme provoz školního klubu i v době vedlejších prázdnin nebo vyhlášení ředitelského volna, a to nepřetržitě od 7.00 do 15.00 hodin.

Formy vzdělávání

a) pravidelná

Realizuje činnost zájmových útvarů přihlášených žáků, každodenní činnost ve školním klubu a v zájmových útvarech zřizovaných školním klubem (zejména keramický kroužek, včelařský kroužek, rybářský kroužek, sportovní kroužky, floorbal, ...).

b) příležitostná

Zahrnuje vzdělávací zájmovou a tematickou rekreační činnost, především sportovní a společenské celo-klubové akce, výstavy prací a výrobků žáků, kterých se mohou zúčastnit i rodinní příslušníci a další zájemci.

c) spontánní

Ve školním klubu jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu (například hry v ranním klubu, odpolední klidové činnosti a aktivity při pobytu v tělocvičně a na hřišti) a jsou pro přihlášené žáky.

Obsah vzdělávání

Představuje konkrétní podobu rozpracování dané formy zájmového vzdělávání. Navazuje na vzdělávací oblasti převzaté z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání naší školy.

Obsahuje tyto oblasti:

- Člověk a jeho svět
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce
- Umění a kultura

Školní vzdělávací program školního klubu je rozšířen o oblast sebevzdělávací, zejména formou didaktických her, hlavolamů, doplňovaček, kvízů, křížovek, smyslových her, prací s knihou, s časopisem, odbornou literaturou apod.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Školní klub je schopen tyto žáky integrovat a adekvátně s nimi pracovat.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Školní klub je určen žákům od 5. do 9. tříd, kteří nejsou přihlášení do školní družiny. Vykonává činnost ve dnech školního vyučování, a v případě zájmu minimálně 10 dětí i o vedlejších školních prázdninách a ve dnech ředitelského volna.

Organizuje zájmové činnosti jen pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce.

Žáci jsou do školního klubu přijati na základě vyplněné přihlášky do školního klubu. Zápis do školního klubu se koná vždy první den nového školního roku. Žáci se mohou přihlásit i během školního roku.

Ukončit docházku ve školním klubu je možné na základě písemné odhlášky zákonných zástupců žáka. V případě opakovaného porušování řádu školního klubu lze žáka z klubu vyloučit.

Popis materiálních podmínek

Místnosti využívané školním klubem jsou dobře materiálně vybaveny (televize, vii sport, pomůcky, AV technika, PC, kulečník, stolní tenis). Místnosti jsou vkusně zařízeny, výzdoba je aktuálně obměňována.

Popis ekonomických podmínek

Příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠK činí 100,- Kč měsíčně. Platba se provádí převodem na účet školy, popřípadě v kanceláři školy hotově. Tento poplatek se platí následovně: září – prosinec = 400,-Kč termín splatnosti do konce září; leden – červen = 600,- Kč termín splatnosti do konce ledna příslušného školního roku, popřípadě celý školní rok =

1000,- Kč termín splatnosti do konce září. O výjimkách v úhradě poplatku rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.

Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky (ŠK a Zájmové útvary). Vychovatelka má pedagogické vzdělání s praxí v oboru. Průběžně se dále profesně vzdělává. Má vysokou míru empatie, dovedou projevovat vřelý vztah k žákům, umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku účastníků. Dokáže vybranými aktivitami v žácích vzbuzovat zájem, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti. Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti.

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci jsou při nástupu do školního klubu poučeni o bezpečnosti a chování ve všech prostorách školy využívaných školním klubem (herny, společná chodba, WC, školní jídelna, PC učebna, sportovní areál). Pro činnost školního klubu platí provozní řády pracoven.

Bezpečnost žáků při přechodu ze tříd po skončení vyučování do školního klubu nebo ze školního klubu do zájmových kroužků pořádaných školou je individuální.

Spolupráce s rodiči

Školní klub spolupracuje s rodiči na akcích pořádaných školou, zve rodiče na celklubové akce a soutěže dle celoročního plánu.

Rodiče mají možnost kontaktovat se s vychovatelkou během konzultačních hodin nebo kdykoli po domluvě.

3.9 Zájmové kroužky

Škola nabízí volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti asi 20 kroužků se zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním, dramatickým.

- **Šikovní ruce** - tvoříme z různých materiálů
- **Počítačový** - seznamujeme se s ovládáním počítačů a počítačových programů
- **Florbal** - hrajeme florbal
- **Keramika** - tvoříme z keramické hlíny
- **Včelařský** - seznamujeme se s chovem včel, máme vlastní školní včelstva
- **Rybářský** - učíme se základům rybolovu, připravujeme se na soutěže v rybářských dovednostech
- **Volejbal** - hrajeme volejbal
- **Španělština** - učíme se základům cizího jazyka
- **Šachový** - učíme se hrát šachy
- **Taneční** - rozvíjíme kulturní pohybové aktivity

3.10 Řízení a organizace výuky

Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují. Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Společně připravují celoroční plán výuky. Připravují a realizují ročníkové projekty a promýšlejí vertikální propojení školy.

V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. vzájemných hospitací, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup.

Řízení a koordinace práce žáků

V rámci každého týdne musí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků přiměřeně věku. Při společných činnostech ročníků jsou zařazovány ročníkové práce. Závěrem proběhne seznámení se s výstupy, závěry a celkové zhodnocení daných činností se zařazením prvků sebehodnocení. Do výuky je nejčastěji zařazována práce dětí ve skupinách. V této části pracují žáci víceméně samostatně. Spolupráce zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka. V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků. Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

4. Učební plán

1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory předměty	1. stupeň					CELKEM	
		ROČNÍK						
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	10	9	7	7	42	51
	Cizí jazyk	---	---	3	3	3	9	
	Další cizí jazyk	---	---	---	---	---	0	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	24
Informatika	Informatika	---	---	---	1	1	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	---	---	6	14
	Přírodověda	---	---	---	2	2	4	
	Vlastivěda	---	---	---	2	2	4	
Člověk a společnost	---	---	---	---	---	---	0	0
	---	---	---	---	---	---	0	
Člověk a příroda	---	---	---	---	---	---	0	0
	---	---	---	---	---	---	0	
	---	---	---	---	---	---	0	
	---	---	---	---	---	---	0	
Umění a příroda	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	---	---	---	---	---	0	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5
CELKEM		20	22	24	26	26	118	118
		118						

nepovinný předmět					pro celý ročník	
Člověk a zdraví	Sportovní výchova	0	0	0	1	1

Prefrerované školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto „preferované“ pravidelné školní akce:

1. - 5. ročník	Zotavovací pobyt	5 – 14 dní
4. – 5. ročník	Zimní sportovní zotavovací pobyt	5 - 10 dní
4. – 5. ročník	Všesportovní zotavovací pobyt	5 - 10 dní
7. ročník	Lyžařský výcvikový zájezd	5 – 7 dní
6., 8. a 9. ročník	Zimní sportovní zotavovací pobyt	5 - 10 dní
6. – 7. ročník	Všesportovní zotavovací pobyt	5 – 10 dní
6. – 9. ročník	Zotavovací pobyt	5 – 14 dní
1. - 9. ročník	Ochrana člověka za mimořádných situací	6 hodin -

Témata týkající se ochrany člověka za mimořádných událostí jsou probírána v rozsahu minimálně šesti hodin v každém ročníku přiměřeně k věku dětí (zásady první pomoci, nebezpečí živelných pohrom, varovné signály, úkryty, evakuační zavazadla, tísňové volání, účinky nebezpečných látek, bezpečnost silničního provozu).

1. stupeň Plavání

výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin

nespecifikováno Program protidrogové prevence a prevence rizikového chování

nespecifikováno

2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory - předměty	2. stupeň				CELKEM	
		ROČNÍK					
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	34
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	18	18
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	---	1	1	3	3
Člověk a jeho svět	---	---	---	---	---	0	0
	---	---	---	---	0		
	---	---	---	---	0		
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	11
	Výchova k občanství	---	1	1	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	7	26
	Chemie	---	---	2	2	4	
	Přírodopis (v 8. ročníku integrován s Výchovou ke zdraví)	2	2	2	2	8	
	Zeměpis	2	2	1	2	7	
Umění a příroda	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (Rv)	1	0	0	0	1	9
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	---	3	3
Volitelné předměty	Volitelný předmět	2	2	2	2	8	8
CELKEM		28	30	32	32	122	122
		122					

Volitelné předměty - nabídka	Sportovní příprava - volejbal (Vlb)	2	2	2	2	<i>Pro všechny třídy</i>
	Konverzace v Aj, Nj, Špj	2	2	2	2	
	Seminář společenskovedných předmětů	2	2	2	2	
	Seminář z přírodovědných předmětů	2	2	2	2	
	Zeměpisný seminář	2	2	2	2	
	Informatika	2	2	2	2	
	Matematický seminář	2	2	2	2	
	Seminář z chemie	2	2	2	2	
	Seminář z fyziky	2	2	2	2	
	Seminář z českého jazyka	2	2	2	2	
<i>Volitelné předměty je možné doplňovat dle podmínek školy</i>						

Poznámky k učebním plánům

Ve vyučovacím předmětu *Přírodopis* je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Přírodopis je zařazený samostatně v 8. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura má stěžejní postavení mezi ostatními vyučovacími předměty, jelikož dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

V předmětu český jazyk a literatura se prolínají tři složky – komunikační a slohová, jazyková, literární.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- rozvíjet dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést k užívání vhodných učebních pomůcek a audiovizuální techniky
- vést k aplikaci osvojených vědomostí a dovedností

Kompetence k řešení problémů

- řešit samostatně daný problém, napomáhat mu hledat další řešení
- vést k nalézání chyb v textu a odůvodňování správného řešení
- klást důraz na analýzu přečtených textů a kriticky posuzovat jejich obsah

Kompetence komunikativní

- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu
- zařazovat řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- využívat informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- zařazovat práci ve skupině a klást důraz na vytváření pravidel práce v týmu a jejich respektování
- posilovat sebedůvěru a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- podporovat projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví, k oceňování našich tradic
- aktivně zapojovat do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popřípadě účastí na jejich organizování a organizaci
- podporovat v četbě

Kompetence pracovní

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Od školního roku 2022/2023 mohou být žáci ve 2. – 5. třídách rozděleni do skupin v návaznosti na definovaná kritéria z důvodu zajištění výuky podle individuálních potřeb žáků celkem ve vyučovacích hodinách Českého jazyka ve vybraných ročnících. V těchto vyučovacích hodinách je realizována individualizace výuky pro zvýšení efektivity rozvoje čtenářské a informační gramotnosti žáků.

Kritéria pro zařazení žáka do skupiny pro účely individualizace výuky ke zvýšení efektivity rozvoje čtenářské gramotnosti na 1. stupni

1. Žák nečte plynule, slabikuje
2. Žák se obtížně orientuje v textu
3. Žák používá nesprávnou intonaci při čtení
4. Žák nerozumí obsahu čteného textu
5. Žák neumí reprodukovat přečtený text – kritérium pro žáky 4. a 5. ročníku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká ▪ umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ písmena a hlásky 	ČSP OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí skládat slabiky, slova ▪ čte slabiky, slova ▪ tvoří jednoduché věty ▪ hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací ▪ rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čtení 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí sedět při psaní ▪ rozlišuje psací a tiskací písmena ▪ umí napsat psací písmena velké a malé abecedy ▪ umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty ▪ dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby ▪ dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ psaní 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy ▪ naučí se zpaměti básničku (min. 4 verše) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřovací schopnosti 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu dbá na správnou intonaci umí naslouchat přednesu rozlišuje poezii a prózu dokáže přečtený text vyprávět 	<ul style="list-style-type: none"> čtení 	M, Hv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky krátké a dlouhé, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek seznámí se s abecedou 	<ul style="list-style-type: none"> hlásky 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> umí rozdělit slova na slabiky pozná slabikotvorné r a l umí rozdělit slovo na konci řádku rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	<ul style="list-style-type: none"> slabiky 	
<ul style="list-style-type: none"> umí ze slov tvořit smysluplné věty rozlišuje vlastní jména osob a zvířat pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov 	<ul style="list-style-type: none"> slova 	
<ul style="list-style-type: none"> pozná konec věty a začátek věty následující věta začíná velkým písmenem rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací zná a správně používá interpunkční znaménka umí seřadit věty v textu 	<ul style="list-style-type: none"> věty 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, umí se spisovně vyjadřovat ve větách, je schopen vyjádřit svůj názor, pocity, podle obrázkové osnovy vypráví děj umí naslouchat druhému 	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřovací schopnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů 	<ul style="list-style-type: none"> psaní 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> komunikační a slohová výchova, stylistická cvičení osnova, vyprávění, popis, dopis a rozhovor 	Tv, Hv, Etv, Prv, Sp OSV-RSP

<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ▪ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ▪ volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ▪ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ▪ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ▪ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ▪ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ literární výchova: ▪ příběhy a povídky o dětech ▪ pohádky a pověsti ▪ příběhy o cizích zemích ▪ příběhy o přírodě a věcech ▪ poezie ▪ dramatizace textů ▪ ilustrátoři dětských knih 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky ▪ odlišuje krátké a dlouhé samohlásky ▪ porovnává významy slov (opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá slova příbuzná v textu) ▪ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost a vlastnost ▪ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ▪ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, pří- datných jmen a sloves ▪ odůvodňuje a píše správně tvrdé a měkké i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ▪ zná vyjmenovaná slova a odůvodňuje jejich pravopis ▪ odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jazyková výchova: nauka o slově 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřovací schopnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stavba věty 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky ▪ odůvodňuje a píše správně velké písmeno na začátku věty 		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší větu jednoduchou a souvětí ▪ určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché, podmět a přísudek ▪ seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem ▪ z vět jednoduchých vytvoří souvětí, používá vhodné spojovací výrazy a podle potřeby je obměňuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jazyková výchova: stavba věty 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená ▪ umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená ▪ stavba slova ▪ rozlišuje předpony a předložky (od, nad, pod, před bez, roz-, ob, v) správně je píše 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nauka o slově 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prohlubuje si pravopis vyjmenovaných slov ▪ zná vzory podstatných jmen ▪ umí skloňovat podst. jm. podle vzorů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podstatná jména 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná zvrtná slovesa, neurčitek ▪ umí časovat slovesa v oznamovacím způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slovesa 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozná přídavná jména v základním tvaru, předložky a spojky, u ostatních má obecný přehled 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ostatní slovní druhy 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ abeceda 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vypravovat podle osnovy ▪ umí popsat jednoduchou věc ▪ při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená ▪ kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu ▪ umí se vyjádřit v běžných situacích ▪ zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikační a slohová výchova: vyprávění podle osnovy, tvoření osnovy, popis předmětu i činnosti, rozhovor, oznámení, blahopřání, žádost, pozvánka 	Etv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ čte nahlas i potichu ▪ rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čtení a literární výchova: pohádka, pověst, dětský hrdina, poezie pro děti, dramatizace 	VI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odliší podstatné a okrajové informace ▪ dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku 		

<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s autory dětských knih a ilustrátory 		
---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> komunikační a slohová výchova: praktické naslouchání, věcné naslouchání, sms, jednoduché tiskopisy, blahopřání, komiks, vizitka, formální úprava textu, výpisky 	Vv, M, VI, Př, Etv OSV-RSP MV-KČVMS MV-TMS
<ul style="list-style-type: none"> porovnává významy slov, zvláště stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ve slově píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty, rozlišuje různé podmínky, upevňuje si vědomosti o pravidlu shody přísudku s podměttem 	<ul style="list-style-type: none"> jazyková výchova: nauka o slově a jeho významu stavba věty 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ▪ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ▪ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ▪ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ literární výchova: próza, drama, poezie (verš, rým, sloka), recitace, dramatizace 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně třídí slovní druhy ▪ dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvarosloví (důraz na ohebné slovní druhy) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pravopis lexikální a morfologický 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si vztah mezi větnými členy ve větě jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ skladba (Základní větné členy, rozvíjející větné členy, věta jednoduchá) ▪ pravopis – shoda přísudku s podmětem 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odliší spisovný a nespisovný jazykový projev 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvuková stránka slova a věty 	Hv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže samostatně pracovat se základními jazykovými příručkami (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny a další) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvrstvení národního jazyka 	

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduché tiskopisy, jednoduché komunikační žánry 	

<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování, popis 	
<ul style="list-style-type: none"> učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky 	<ul style="list-style-type: none"> výpisky (výtah) 	ostatní vyučovací předměty
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> dialog a monolog v životě 	Lv
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě a vytvoří text s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> dopis 	

Literární výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, zvládá dramatizaci jednoduchého textu, přednáší z paměti literární texty přiměřené věku formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby tvorí vlastní literární text podle svých schopností rozlišuje základní literární druhy porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> lidová slovesnost pohádky bajky poezie pověsti dobrodružná literatura 	Hv, D, Vv

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech) 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba význam slov tvoření slov 	
<ul style="list-style-type: none"> tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> tvorosloví - zájmena, slovesa, neohebné slovní druhy 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> skladba – stavba věty, větné členy, druhy vět 	
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovní, morfologický a syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> pravopis slovoslovní a lexikální pravopis morfologický pravopis syntaktický 	

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy osoby 	<ul style="list-style-type: none"> popis - charakteristika, líčení 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> výtah 	ostatní vyučovací předměty
<ul style="list-style-type: none"> samostatně připraví a s oporou o text přednese referát v mluveném projevu připraveném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> referát 	ostatní vyučovací předměty
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> žádost 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování 	
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> reklama 	Vv, Ov, V kz, Hv

Literární výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk lite- rárního díla formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování vyhledává informace v různých informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> literatura umělecká a věcná poezie (balady a romance) a próza (povídka, román) starověká literatura (epos, báje) středověká literatura (kroniky, le- gendy) renesanční a barokní literatura (cestopisy) 	D

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov 	<ul style="list-style-type: none"> obohacování slovní zásoby 	
<ul style="list-style-type: none"> tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci vhodně užívá a spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví - jména přejatá a cizí, slovesa 	Významné osobnosti vědy, kultury, sportu
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis morfologický, lexikální, slovtvorný 	<ul style="list-style-type: none"> pravopis – morfologický, slovtvorný, lexikální 	
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> skladba – věta jednoduchá a souvětí 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> obecné výklady o českém jazyce 	Cizí jazyky

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> životopis 	ČaSP
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním z dostupných informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> výklad 	ostatní vyučovací předměty
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> diskuse 	
<ul style="list-style-type: none"> používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy literární postavy 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika literární postavy 	Lv
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady 	<ul style="list-style-type: none"> líčení 	Hv, Vv
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování s ohledem na účel textu 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchá úvaha 	OSV - KR

Literární výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpreтуje smysl díla porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování uvádí základní literární směry a jejich významné představitele české a světové literatury 	<ul style="list-style-type: none"> struktura literárního díla drama (vývoj a autoři) klasicismus a osvícenství romantismus realismus 	Vv, D

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch) 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a význam slova nauka o tvoření slov 	ostatní vyučovací předměty
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> skladba 	
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis morfológický, lexikální, slovtvorný a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> pravopis 	
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka 	Hv
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> obecné výklady o jazyce 	Cizí jazyky

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> úvaha 	
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování s ohledem na účel textu využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 		
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> proslov, projev, přednáška 	ostatní vyučovací předměty
<ul style="list-style-type: none"> v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> diskuse, teze 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché publicistické útvary 	Ov OSV-KR MV-KČVMS MV-VAMS MV-SMS

Literární výchova

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně nebo písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo rozlišuje literaturou hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> literatura 20. století (česká i světová) 	Vv, D

5.2 Anglický jazyk (Cizí jazyk), Německý jazyk / Ruský jazyk / Španělský jazyk (Další cizí jazyk)

Charakteristika předmětu

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Vyučuje se Anglický jazyk. Výuka probíhá ve skupinách. Cizí jazyk se vyučuje od třetí do deváté třídy, Další cizí jazyk se vyučuje od sedmé do deváté třídy. Od sedmé třídy je v těchto třídách nabízen jako Další cizí jazyk Německý jazyk, Ruský jazyk nebo Španělský jazyk. Zvolený Další cizí jazyk se žáci učí až do 9. ročníku.

Výuka seznamuje žáky se základními reáliemi zemí, v nichž se těmito jazyky hovoří. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace a využívá je v procesu učení
- efektivně používat naučenou slovní zásobu a snažit se o její samostatné obohacení
- využívat i dostupných informací z časopisů, internetu a jiných zdrojů
- poznávat smysl a cíl učení a posoudit vlastní pokrok a snažit se překonávat překážky

Kompetence k řešení problémů:

- řešit problémové situace nejprve sám, poté ve skupině spolužáků a ve spolupráci s učitelem
- vyhledávat řešení problémů v dostupné jazykové literatuře, výukových programech a na internetu
- nenechat se odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní:

- formulovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se adekvátně svým jazykovým dovednostem, a to i písemným projevem
- naslouchat a snažit se porozumět druhým lidem
- rozumět různým typům textů, obrazových materiálů a běžně užívaných gest, reagovat na ně
- využívat své znalosti při návštěvách jiných zemí, při výměnných pobytech
- nebát se komunikovat, využívat aktivně svých znalostí ve styku s cizinci

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracovat ve skupině, pomáhat slabším a pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské:

- respektovat názor druhých, odmítat útlak a hrubé zacházení
- respektovat a ocenit kulturní a historické tradice jiných zemí

Kompetence pracovní:

- využívat znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
- dodržovat vymezená pravidla, adaptovat se na nové podmínky

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- vést ke zjednodušení pracovních postupů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Ročník: 3.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům učitele ▪ rozumí jednoduchým otázkám, chápe jejich obsah (s dostatkem času pro porozumění) ▪ formuluje jednoduché otázky spolužákům a reaguje na ně ▪ chápe rozdíl mezi psaním v češtině a angličtině 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ narozeniny ▪ předložky na, v, pod, vedle ▪ jídlo, školní potřeby (rozšíření sl. zásoby) ▪ jednoduchá slovesa ▪ zvířata ▪ čísla 1 – 20 ▪ Vánoce ▪ Velikonoce ▪ mám/nemám rád ▪ umím/neumím ▪ mohu/nemohu 	Prv, Vv, Hv OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Ročník: 4.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozšiřuje své znalosti o fonetice Aj na základě foneticky správného čtení v přiměřeném rozsahu svých znalostí ▪ rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ představování ▪ jednoduchá otázka a odpověď ▪ psaní a čtení slovní zásoby (slovníček) 	Prv, Vv, Hv OSV-RSP

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova ▪ chápe obsah a smysl jednoduchého, pomalého a pečlivě vyslovovaného dialogu (s dostatkem času pro porozumění) ▪ používá slovník ▪ umí hláskovat slovní zásobu pro 3.ročník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ barvy, čísla 0 – 100, zvířata, školní potřeby, jídlo a pití ▪ členové rodiny, části těla ▪ podstatná jména (číslo jednotné a množné) ▪ vazba There is/There are – i psaná forma ▪ How much? ▪ How many ? ▪ přivlastňování osobě ▪ osobní zájmena ve větách 	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Ročník: 5.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukuje jednoduchý rozhovor ▪ zvládá jednoduché konverzační situace ▪ čte krátké texty z učebnice ▪ pracuje s textem (najde známá slova, vyhledá potřebné informace, kreslí podle textu) ▪ napíše jednoduchý text ▪ používá abecední slovník ▪ pozdraví, rozloučí se 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sloveso být a mít ▪ otázky v prostém přítomném čase ▪ otázky s použitím How, Who, When, Where, Why? ▪ rozšíření slovní zásoby (zvířata, dům, rodina) ▪ pozdravy ▪ abeceda, hláskování ▪ dny v týdnu, měsíce, roční období 	Prv, Vv, Hv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše jednoduše svého kamaráda nebo člena rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ people – popis osoby, části těla ▪ family life – přít. čas průběhový 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozdraví, rozloučí se ▪ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozdravy, číslovky, rozkazy, jednoduché osobní údaje (věk, odkud jsem apod.), pokyny ▪ abeceda, hláskování ▪ přivlastňování ▪ množné číslo podst. jmen 	MKV-M
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže vytvořit jednoduchou větu o sobě a své rodině 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ talking – časování slovesa „to be“ ▪ předložky in, from, for, adresy, oslovení v dopise, zakončení dopisu ▪ přivlast. zájmena ▪ zápor a otázka slovesa „to be“ 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vytvořit krátký dialog, umí pojmenovat místa a budovy ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ my world – my town, nepravidelné mn. č. ▪ Christmas 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí popsat členy rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sloveso „have“ ▪ otázka a zápor slovesa „have“ 	

<ul style="list-style-type: none"> umí se zeptat na čas a říci, kolik je hodin 	<ul style="list-style-type: none"> time – What's the time? Monday to Friday – dny v týdnu, měsíce, slovesa (3.os.č.j.), otázky v přít. čase Wh - questions 	
<ul style="list-style-type: none"> umí pohovořit o svých zálibách, umí popsat, kde co je 	<ul style="list-style-type: none"> free time – hobbies sports, opakování otázek, zápory v přít. čase places, can, there is, there are 	
<ul style="list-style-type: none"> umí pojmenovat místnosti, nábytek a popsat umístění 	<ul style="list-style-type: none"> our house – rooms, furniture, předložky místa (pod, nad, vedle, mezi) our town – budovy, další předložky (naproti, u, blízko, daleko, před, za) 	
<ul style="list-style-type: none"> umí popsat zvíře, čím se živí 	<ul style="list-style-type: none"> vazba „there is/there are“ animals – příd. jména, ukaz. zájmena (this – these, that – those), nepravidelné mn. číslo, části těla pets – předložky about, around, osobní zájmena – předmětné tvary 	Př

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> dorozumí se v běžných situacích umí napsat krátké, gramaticky správné texty, hovoří jednoduše o počasí 	<ul style="list-style-type: none"> introduction, giving personal information přít. prostý a přít. průběh. čas birthdays – řad. číslovky a year in my life – měsíce, počasí 	MKV-M
<ul style="list-style-type: none"> zná rozdíl mezi Vánocemi v Británii, USA a u nás 	<ul style="list-style-type: none"> Christmas in England 	Z
<ul style="list-style-type: none"> umí jednoduše popsat své pocity, umí se vyjádřit v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> min. čas slovesa být otázky v min. čase, procvič. min. času min. čas prostý u pravidelných sloves 	
<ul style="list-style-type: none"> umí vyjádřit nepřesný počet, objednat jídlo v restauraci, sestavit jednoduchý jídelníček 	<ul style="list-style-type: none"> nepravidelná slovesa (have, give, feel, eat, make, do, go) in a restaurant – vazba „be going to“, názvy jídel další neprav. slovesa 	M
<ul style="list-style-type: none"> popíše jednoduše svého kamaráda nebo člena rodiny umí pojmenovat některé sporty 	<ul style="list-style-type: none"> people – popis osoby, části těla family life – přít. čas průběhový rozdíl mezi časem přít. prostým a průběhovým zimní a letní sporty 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> umí představit nejen sebe, ale i jiné lidi dovede používat dvojjazyčný slovník hovoří o zábavě plynule čte 	<ul style="list-style-type: none"> užití přítomného času prostého a průběhového, stupňování, srovnávání druhy televizních pořadů, filmů introduction předložky „ago“ a „before“, min. čas sports, free time 	MKV-M
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje členy rodiny i ostatní příbuzné umí navrhnout aktivity a také přijímat a odmítat návrhy jiných umí porovnávat dva minulé děje a vyjadřuje svůj názor zná nejznámější památky z Londýna umí se zeptat na cestu a zároveň cestu popsat umí si koupit oblečení a potraviny, umí porovnávat věci hovoří o svých povinnostech a právech dovede si domluvit činnost 	<ul style="list-style-type: none"> my family having fun – sports, hobbies pozvání, návrhy vazba „there was/there were“ times and places – min. průběh. čas London - místní názvy, používání členů asking the way - orientace ve městě počitatelná a nepočitatelná podst.jm používání neurč. a urč. členu stupňování příslovce času – often, never, usually ... opis. tvar slovesa „must“ – have to 	Z

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk (Cizí jazyk)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> popisuje zevnějšek osob, vyplní dotazník a žádost, vyjadřuje a obhajuje svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> jobs – žádosti o práci, brigády, vylňování dotazníků style – móda, oblečení teenage life – kapesné, volný čas min. časy (prostý a průběh) 	MKV-M
<ul style="list-style-type: none"> dovede odhadnout neznámá slova z kontextu, používá slovník 	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje budoucnost „will/won't“ 	
<ul style="list-style-type: none"> dovede vést konverzaci o svém oblíbeném filmu či televizním pořadu 	<ul style="list-style-type: none"> předpřít. čas oblíbený film, herec 	
<ul style="list-style-type: none"> umí formulovat svůj problém a poradit druhému 	<ul style="list-style-type: none"> problems – school rules – sloveso must, mustn't 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 7. – třída

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje foneticky správně známa slova a výrazy rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny po- malu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně pozdraví, rozloučí se, omluví se, představí se čte a píše jednoduchá slova a věty zvládne jednoduchou konverzační situaci klade jednoduché otázky a odpoví na ně 	<ul style="list-style-type: none"> úvodní audioorální kurz – základní výslovnostní návyky pozdravy slovní zásoba na témata volný čas, škola slovesled ve větě oznamovací, tážací a tvorba záporu rod podstat. jmen, člen určitý a neurčitý v 1.p. a ve 4.p. časování sloves v přít. čase časování slovesa „haben“ a „sein“ 	Čj, Et MKV-KD

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pokračuje ve foneticky správném osvojování slovní zásoby o něco požádá a poděkuje za to po předchozí přípravě porozumí textu v učebnici a jednoduchému poslechovému textu rozumí číslům a základním pojmům – rodina, škola, dny v týdnu, volný čas používá slovník sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> rozšíření slovní zásoby na témata moje rodina, volný čas, škola časování sloves v množ. čísle časování vybraných nepravidelných sloves tvár „ich möchte“ 	VkO, Čj

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu vyhledá v jednoduchém textu známá slova či potřebné informace vyjádří souhlas a nesouhlas napiše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času 	<ul style="list-style-type: none"> podstatná jména ve 4.p., osobní zájmena, přivlastňovací zájmena a zájmeno <i>kein</i> v 1. a 4.p. časové údaje časování sloves <i>können</i> a <i>müssen</i> slovosled ve větě, rámcová konstrukce realie německy mluvících zemí 	VkO, Čj MKV-M

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje foneticky správně známá slova a výrazy poznává ruskou tiskací a psací abecedu rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny po malou a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně pozdraví, rozloučí se, představí se čte a píše jednoduchá slova a věty zvládne jednoduchou konverzační situaci klade jednoduché otázky a odpoví na ně 	<ul style="list-style-type: none"> úvodní audioorální kurz – základní výslovnostní a intonační návyky, poučení o přízvuku azbuka, čtení a psaní písmen pozdravy slovní zásoba na témata představování, seznamování, telefonování (Как тебя зовут? Познакомьтесь! Вы говорите порусски? В гостях.) vyjádření protikladu (Это не Ян, а Якуб.) oslovení (имя, отчество, фамилия) číslovky 1-1000 časování sloves (жить, говорить, знать, звонить, быть, учить, посмотреть) 2. pád podstatných jmen po číslovkách 2, 3, 4 a po záporu (нет) osobní zájmena v 1. a 3. pádě 	Čj MKV-KD

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pokračuje ve foneticky správném osvojování slovní zásoby ▪ po předchozí přípravě porozumí textu v učebnici a jednoduchému poslechovému textu ▪ rozumí číslům a základním pojmům – rodina, škola, dny v týdnu, volný čas ▪ používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace o své osobě a rodině, volném času a dalších osvojovaných tématech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ intonace otázek a odpovědí ▪ pohyblivý přízvuk slovesa учиться ▪ rozšíření slovní zásoby na témata moje rodina, volný čas, zaměstnání ▪ časování sloves (учиться, работать, хотеть, писать, ходить) ▪ zvratná slovesa ▪ slovesné vazby (играть на чём, играть во что, интересоваться чем, увлекаться чем) ▪ skloňování osobních zájmen 	Čj

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Ruský jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokynům a adekvátně na ně reaguje ▪ vyhledá v jednoduchém textu známá slova či potřebné informace, reprodukuje jeho obsah ▪ vyjádří souhlas a nesouhlas ▪ napíše jednoduchý text týkající se jeho osoby, rodiny, školy a volného času ▪ zapojí se do jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozšíření slovní zásoby o témata škola, orientace ve městě, dopravní prostředky ▪ řadové číslovky ▪ vykání a minulý čas sloves ▪ skloňování zájmen (кто, что) ▪ skloňování vybraných podstatných jmen ▪ časování slovesa (ехать) a infinitivní věty („Как пройти, попасть, проехать к ...?“, „Кде выйти?“) ▪ realie ruský mluvících zemí 	Čj MKV-M

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Španělský jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 7. – třída

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy

<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje foneticky správně známá slova a výrazy rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně pozdraví, rozloučí se, omluví se, představí se čte a píše jednoduchá slova a věty zvládne jednoduchou konverzační situaci klade jednoduché otázky a odpoví na ně 	<ul style="list-style-type: none"> úvodní audioorální kurz – základní výslovnostní návyky pozdravy slovní zásoba na témata volný čas, škola slovosled ve větě 	Čj, Et MKV-KD
--	---	------------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Španělský jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pokračuje ve foneticky správném osvojování slovní zásoby o něco požádá a poděkuje za to po předchozí přípravě porozumí textu v učebnici a jednoduchému poslechovému textu rozumí číslům a základním pojmům – rodina, škola, dny v týdnu, volný čas používá slovník sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> rozšíření slovní zásoby na témata moje rodina, volný čas, škola 	VkO, Čj

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Španělský jazyk (Další cizí jazyk)

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu vyhledá v jednoduchém textu známá slova či potřebné informace vyjádří souhlas a nesouhlas napiše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času 	<ul style="list-style-type: none"> realie španělsky mluvících zemí 	VkO, Čj MKV-M

5.3 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Matematika rozvíjí dovednosti potřebné pro práci s matematickými objekty a pro použití matematiky v reálných situacích.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- experimentovat a získané výsledky porovnávat
- vytvářet komplexnější pohledy na matematické a přírodní jevy
- vyhledávat potřebné údaje v zadání slovních, geometrických, problémových úloh, v grafech a tabulkách

Kompetence k řešení problémů

- využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řešit problémy
- užívat při řešení problémů matematické a logické postupy
- ověřovat prakticky správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se výstižně, přesně v logickém sledu
- zapojovat se do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- popisovat matematické objekty, ústní i písemnou formou (rovnice, grafy...), popisovat vztahy mezi matematickými objekty (rozumět a vysvětlit různé typy grafu).

Kompetence sociální a personální

- efektivně spolupracovat ve skupině
- v rámci dobrých mezilidských vztahů poskytovat pomoc nebo o ni požádat
- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- provádět sebehodnocení

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnost za domácí přípravu

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně školní potřeby (rýsovací, měřicí ...), nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla a plnit povinnosti a závazky

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků do 20-ti (včetně) 	<ul style="list-style-type: none"> obor přirozených čísel manipulace s předměty počítání prvků 	Prv, Tv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20-ti užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 – 20 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel vztahy větší, menší, rovno znaménka $>$, $<$, $=$ 	Čj
<ul style="list-style-type: none"> užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 10; v oboru 10 – 20 bez přechodu desítky 	<ul style="list-style-type: none"> orientace na číselné ose pojmy před, za, hned před, hned za, mezi určování jednotek a desítek sčítá a odčítá v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky 	Čj, Prv
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky řeší slovní úlohy ke vztahu o n-více a o n-méně v probíraném oboru 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací 	Čj, Prv, Vv

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy orientace a čtení matematických zápisů 	Prv, Vv, Čj

Geometrie v prostoru a v rovině

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy

<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednodu- chá tělesa, třídí je podle velikosti, tvaru a barev nachází v realitě jejich reprezentaci orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, za, nahoře, dole, před, za apod.) zná značku pro korunu 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání určitých tvarů v okolí třídění předmětů podle tvaru rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh tělesa – krychle, kvádr, koule, válec 	Pč, Vv
--	---	--------

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 100 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 užívá lineární uspořádání zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, sčítá a odčítá s přechodem přes desítku do 20, do 100 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel porovnávání čísel znaménka <, >, = orientace na číselné ose pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi určování desítek a jednotek sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 počítání po desítkách, po jedné v oboru do 100 násobení a dělení v oboru malé násobilky 1, 2, 3, 4, 5 a 10 násobení jako opakované sčítání řady násobků daného čísla automatizace dělení v oboru probraných násobek 	Čj, Prv OSV-RSP Čj, Prv
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 100 s přechodem přes desítku řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu o n- více a o n-méně v probíraném oboru 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací zápis, příklad, odpověď 	Čj, Prv, Vv

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase 	<ul style="list-style-type: none"> určování času 	Prv
<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> symboly matematických značek a zápisy orientace a čtení matematických zápisů 	Čj, Prv, Vv, Pč

<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> pohyb ve čtvercové síti a na číselné ose práce s údaji 	Vv, Pč
--	---	--------

Geometrie v prostoru a v rovině

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě jejich reprezentaci, zná značku pro délku (metr), hmotnost (kg), objem (litr) 	<ul style="list-style-type: none"> Přímky, lomené čáry a křivky tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel jednotky l, m, kg podtrhávání podle pravítka 	Vv, Pč, Tv, Prv

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje, řadí a porovnává přirozená čísla do 1000 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 1000 	<ul style="list-style-type: none"> početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 	Čj, Prv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla do 1000 na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> číselná osa 	Vv, Pč
<ul style="list-style-type: none"> provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> malá násobilka sčítání a odčítání v oboru do 1000, pamětní i písemné dělení se zbytkem zaokrouhlování 	Čj, Prv, Vv

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> jednotky času 	Prv
<ul style="list-style-type: none"> popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací 	Čj, Prv
<ul style="list-style-type: none"> doplňuje tabulky schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	Prv, Vv, Pč

Geometrie v prostoru a v rovině

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině, bod, přímka rýsování přímek, vzájemná poloha přímek (různoběžky, rovnoběžky, kolmice) 	Vv, Tv, Prv
<ul style="list-style-type: none"> porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> rýsování úseček 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> modelování geometrických útvarů podle zadání pomocí proužku papíru 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se a pojmenuje základní tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> tělesa 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace

Ročník: 4.

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, pamětně násobí a dělí čísla do 1 000, ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky, násobí písemně jednociferným činitelem písemně sčítá a odčítá v oboru přirozených čísel do 1 000 písemně násobí a dělí jednociferným činitelem a dělitelem zaokrouhluje přirozená čísla na, tisíce, sta, desítky, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru 	<ul style="list-style-type: none"> početní operace v oboru přirozených čísel 	Př, VI OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché a složené slovní úlohy písemné algoritmy početních operací 	Čj, Př
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	<ul style="list-style-type: none"> zlomky celek, část, zlomek; polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina; řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku čitatel, jmenovatel, zlomková čára 	Vv, Pč

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti 	Př, VI, Čj
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s jednoduchými tabulkami a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, ceníky... 	ICT
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v různých praktických činnostech (provádí jednoduché převody jednotek) 	<ul style="list-style-type: none"> jednotky času, délky, hmotnosti a objemu 	

Geometrie v prostoru a v rovině

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (trojúhelník, kružnice, kruh a ve čtvercové síti čtverec a obdélník), užívá jednoduché konstrukce, pracuje s kružítkem 	<ul style="list-style-type: none"> rovinné útvary 	Př, VI
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s jinými čtyřúhelníky 		
<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá graficky úsečky, určí obvod základních rovinných útvarů souč- tem délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> délka úsečky, přenášení úseček, porovnávání a osa úsečky jednotky délky a jejich převody 	Pč
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary podle osy souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> osová souměrnost 	Vv, Pč
<ul style="list-style-type: none"> pozná základní tělesa, blíže kvádr a krychli, modeluje ze sítě 	<ul style="list-style-type: none"> tělesa 	Pč
<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžky a kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> rovnoběžky různoběžky kolmice 	

Nadstandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché, praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s netradičním řešením 	Čj, Př, VI

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy

<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> principy asociativnosti a komutativnosti 	Př, VI OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do milionu 	<ul style="list-style-type: none"> sčítání a odčítání přirozených čísel z paměti (sčítaná nebo odčítaná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel písemné odčítání dvou přirozených čísel písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem 	Čj, Př
<ul style="list-style-type: none"> porovnává přirozená čísla, orientuje se na číselné ose dokáže zapsat a přečíst čísla do milionu zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhlování na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce kontroly výpočtů číselná osa 	VI, Př
<ul style="list-style-type: none"> znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 		
<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi v oboru do milionu 	Čj, VI, Př, Vv
<ul style="list-style-type: none"> zná římské číslice I až X, L, C, D, M 	<ul style="list-style-type: none"> římské číslice 	Čj, VI
<ul style="list-style-type: none"> zná pojem zlomek, pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu, pětinu vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace za- pisuje vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu 	<ul style="list-style-type: none"> zlomky desetinná čísla 	Čj, Vv, ČSP, Př

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá, třídí data a řeší slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty složené slovní úlohy 	Čj, ICT, VI, Př
<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje jednoduché tabulky diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	ICT, Př, VI

Geometrie v prostoru a v rovině

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) užívá jednoduché konstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> konstrukce rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku konstrukce čtverce, obdélníku, kružnice 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<ul style="list-style-type: none"> obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku 	
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá obsah čtverce a obdélníku 	<ul style="list-style-type: none"> obsah rovinných obrazců jednotky obsahu 	
<ul style="list-style-type: none"> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě užívá a převádí základní jednotky obsahu 		
<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžky a kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> vzájemná poloha přímek v rovině 	
<ul style="list-style-type: none"> grafické sčítání, odčítání a násobení úseček 	<ul style="list-style-type: none"> úsečky, přenášení úseček 	

Nadstandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy s netradičními postupy 	Čj, Př, VI

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru desetinných čísel, řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, odhaduje a počítá obvody, obsahy čtverce a obdélníku a povrchy a objemy krychle a kvádrů 	<ul style="list-style-type: none"> desetinná čísla sít' kvádrů a krychle 	F OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> dělitelnost přirozených čísel (znaky dělitelnosti, prvočíslo, NSD, nsn) historie počítání 	D VMEGS-JE OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí trojúhelníky určuje velikost úhlu měřením a výpočtem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím trojúhelníka, počítá obvody trojúhelníka načrtne a sestrojí trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> úhel a jeho velikost trojúhelník historie matematiky 	D, Z, F OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti formuluje a řeší odhadem i výpočtem reálnou situaci pomocí objemu a povrchu kvádrů a krychle načrtne a sestrojí sít' krychle a kvádrů 	<ul style="list-style-type: none"> objem tělesa sít' úhlopříčky krychle a kvádrů 	F OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar užívá souměrnost v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> osová souměrnost 	Vv OSV-RSP OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> desetinná čísla 	OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, analyzuje a řeší jednoduché problémy modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> zlomky celá čísla racionální čísla 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky plánů a map 	<ul style="list-style-type: none"> poměr měřítko plánů a map 	Z OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> racionální čísla 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje reálné situace s využitím procent, využívá procenta k řešení reálných situací 	<ul style="list-style-type: none"> procenta 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy na procenta řeší konkrétní úlohy z praxe finanční matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> procenta úroky 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> užívá kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procenty) 	<ul style="list-style-type: none"> procenta 	VkO OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje reálné situace s využitím přímé a nepřímé úměrnosti, využívá trojčlenky k řešení reálných situací 	<ul style="list-style-type: none"> přímá a nepřímá úměrnost slovní úlohy řešené trojčlenkou 	Z, Vv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem) 	<ul style="list-style-type: none"> vztah desetinných čísel a desetinných zlomků zlomky 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí čtyřúhelníky analyzuje vlastnosti čtyřúhelníků a hranolů, odhaduje a počítá obvody a obsahy čtyřúhelníků, objemy a povrchy hranolů počítá obsahy trojúhelníka s využitím vztahu mezi obsahem trojúhelníka a čtyřúhelníka načrtne a sestrojí obraz čtyřúhelníku v rovině a síť hranolu určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> čtyřúhelníky hranoly trojúhelník 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat, vyjádří funkční 	<ul style="list-style-type: none"> přímá a nepřímá úměrnost 	F OSV-RSP

vztah tabulkou, rovnicí, grafem, čte a sestrojuje diagramy		
<ul style="list-style-type: none"> užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> shodnost věty sss, sus, usu 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar užívá souměrnost v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> středová souměrnost 	Vv OSV-RSP OSV-KR

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> řeší modelováním a výpočtem reálné situace na užití Pythagorovy věty užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> druhá mocnina a odmocnina Mocniny s přirozeným mocnitelem Pythagorova věta 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> výrazy slovní úlohy 	F, Ch OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> lineární rovnice 	F, Ch OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat, vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem, čte a sestrojuje diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> procenta základy statistiky 	OSV-RSP MV-KČVMS
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá obvod kružnice a obvod a obsah kruhu analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím kružnice, Thaletovy věty, tečny řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené kruhem, kružnicí, válcem načrtne a sestrojí síť válce 	<ul style="list-style-type: none"> kruh, kružnice, válec 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje, načrtává a sestrojuje řešení aplikačních geometrických úloh s využitím osvojeného matematického aparátu využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> konstrukční úlohy množiny bodů daných vlastností kružnice, kruh 	OSV-RSP

<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá potřebnou matematickou symboliku 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mocniny a odmocniny 	OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podobnost 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, analyzuje jejich vlastnosti ▪ odhaduje a počítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule ▪ řeší úlohy z praxe na povrch a objem jehlanu, kužele a koule ▪ sestavuje síť jehlanu a kužele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jehlan ▪ kužel ▪ koule 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lomený výraz ▪ lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli ▪ soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými ▪ grafické řešení rovnic 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat, vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem, čte a sestavuje diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lineární funkce 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ matematizuje reálné situace s využitím funkcí lineárních a kvadratických 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ funkce 	F OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací ▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ logické a netradiční geometrické úlohy ▪ číselné a obrázkové analogie ▪ číselné a logické řady 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší konkrétní úlohy z praxe finanční matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základy finanční matematiky 	VkO OSV-RSP

5.4 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika vede žáky k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, práce v síti k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje slouží pro zpracování informací s vyhledáním na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se používá elektronické pošty. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- využívat informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- využívat zkušeností s jiným SW, literaturou a nápovědou
- pořizovat si poznámky, které pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- pochopit, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

- komunikovat na dálku prostřednictvím elektronické pošty

Kompetence sociální a personální

- pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram
- hodnotit svou práci i práci ostatních, ohleduplnost a takt

Kompetence občanské

- uvědomovat si vazbu na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- vést ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnost a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívání jich v učení
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- kriticky hodnotí přínosy nových technologií a reflektuje rizika v jejich používání

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady dat., které ho obklopují ▪ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní ví ▪ sestavuje symbolické zápisy postupů ▪ popíše jednoduchý problém, navrhne řešení ▪ ověří správnost jím navrženého postupu ▪ v systémech rozeznává prvky a vztahy mezi nimi ▪ zaznamená data do připravené tabulky – číselná i nečíselná ▪ najde a spustí aplikaci ▪ propojí digitální zařízení ▪ dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sběr dat a informací, záznam dat ▪ využití značek, piktogramů a symbolů ▪ využití obrazových modelů k porovnání a vysvětlení jevů ▪ řešení problému krokováním, algoritmus, postup řešení jednoduché situace ▪ porovnávání postupů a diskuse o nich, nalezení chyby ▪ skupiny objektů a vztahy mezi nimi ▪ řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam ▪ hardware a software ▪ počítačové sítě ▪ bezpečnost 	M MV-TMS

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady dat., které ho obklopují, vslovuje odpovědi na základě dat ▪ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní ví ▪ sestavuje symbolické zápisy postupů ▪ popíše jednoduchý problém, navrhne řešení, rozpozná opakující se vzory ▪ ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví případnou chybu ▪ v systémech rozeznává prvky a vztahy mezi nimi ▪ zaznamená data do připravené tabulky – číselná i nečíselná ▪ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ▪ propojí digitální zařízení, vnímá rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sběr dat a informací, záznam dat, hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů ▪ využití značek, piktogramů a symbolů, sdílení, přenos a ochrana informace ▪ využití obrazových modelů k porovnání a vysvětlení jevů, porovnávání, vysvětlení ▪ řešení problému krokováním, algoritmus, porozumění a úprava kroků v jednoduchém postupu, postup řešení jednoduché situace ▪ porovnávání postupů a diskuse o nich, nalezení chyby ▪ skupiny objektů a vztahy mezi nimi ▪ řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam ▪ hardware a software ▪ počítačové sítě ▪ bezpečnost 	M MV-TMS

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost prohlubuje práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání informací v síti Internet, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí zpracování textu v textovém editoru, vytváření tabulek v tabulkovém editoru, porovnávání dat, jed noduché vzorce, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy 	<p>M MV-TMS MV-IVMSR MV-KČVMS OSV-K</p>
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování tvorba referátu na zadané téma, export do pdf 	

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak funguje počítač ukládá a spravuje data ve vhodném formátu vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost prohlubuje práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> hardware a software počítačové sítě řešení technických problémů digitální identita bezpečnost vyhledávání informací v síti Internet, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí zpracování textu v textovém editoru, vytváření tabulek v tabulkovém editoru, porovnávání dat, jed noduché vzorce, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy 	<p>M MV-TMS MV-IVMSR MV-KČVMS OSV-K</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obra- zem ▪ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ▪ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ▪ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika ▪ hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování ▪ tvorba referátu na zadané téma, export do pdf 	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závaž- nost a vzájemnou návaznost ▪ prohlubuje práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledávání informací v síti Internet, portály státní správy a veřej- ných vzdělávacích institucí ▪ zpracování textu v textovém editoru, vytváření tabulek v tabulkovém editoru, porovnávání dat, jed noduché vzorce, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy 	M MV-TMS MV-IVMSR MV-KČVMS OSV-K
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obra- zem ▪ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ▪ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ▪ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika ▪ hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování ▪ tvorba referátu na zadané téma, export do pdf 	

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ▪ prohlubuje práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledávání informací v síti Internet, portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí ▪ zpracování textu v textovém editoru, vytváření tabulek v tabulkovém editoru, porovnávání dat, jed noduché vzorce, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy 	M MV-TMS MV-IVMSR MV-KČVMS OSV-K

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ▪ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ▪ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ▪ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika ▪ hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování ▪ tvorba referátu na zadané téma, export do pdf 	
--	---	--

5.5 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis zahrnuje tematické okruhy: Pravěk, Starověk, Středověk, Novověk, Moderní doba.

Vyučuje se jako samostatný vyučovací předmět v šestém, sedmém a osmém ročníku po dvou hodinách týdně, v devátém ročníku po jedné hodině týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- zadávat úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- zařazovat rozmanité aktivity (výklad, diskuse, řešení problémů)
- zařazovat metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením

Kompetence komunikativní

- vést žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vést žáky k práci s různými typy textů
- vést žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příznivé klima třídy
- dodávat žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- vést žáky, aby brali ohled na druhé
- vést žáky ke vztahu k tradicím, národnímu a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

- požadovat dodržování dohodnuté kvality práce
- umožnit žákům vzájemně si radit a pomáhat

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ▪ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu ▪ dokáže pracovat s pojmy prostor, čas ▪ uvede příklady zdrojů informací o minulosti; ▪ pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány 	<p>Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ úvod do učiva ▪ význam zkoumání dějin ▪ získávání informací o dějinách ▪ historické prameny ▪ historický čas a prostor 	M
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ▪ rozpozná vývojová stadia člověka ▪ seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Starší doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka 	Z, Vv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost ▪ pochopí podmínky vzniku řemesel 	<p>Mladší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ způsob života a obživy ▪ počátky řemesel 	Z OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa 	Naše země v období pravěku	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ▪ seznámí se s podstatou společenského uspořádání ▪ seznámí se s projevy náboženských představ 	<p>Starověk Oblasti starověkého východu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteristické rysy oblasti ▪ vývoj společnosti ▪ náboženské představy ▪ počátek písma a kultury ▪ přínos starověkých civilizací 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí podstatu antické demokracie ▪ uvědomí si prolínání kulturních vlivů ▪ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<p>Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kořeny řecké civilizace ▪ archaické a klasické období ▪ Makedonie ▪ helénismus 	Vv, Čj
<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se chápat formy státní moci ▪ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury 	<p>Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ království ▪ republika ▪ císařství 	Vv, Čj VDO-PDFVZR VMEGS-OES

<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ▪ uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ počátky křesťanství ▪ římská kultura ▪ rozpad římské říše ▪ naše země v době římské 	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojí si periodizaci středověku ▪ seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formováním národních států ▪ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ▪ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a jejich postavení v evropských souvislostech ▪ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ▪ uvede příklady románské kultury 	<p>Středověk Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nový etnický obraz Evropy ▪ byzantská, arabská a franská říše ▪ první státní útvary na našem území ▪ český stát v době knížecí ▪ formování prvních státních celků v Evropě ▪ boj mezi mocí světskou a církevní ▪ křížové výpravy ▪ románská kultura a životní styl raného středověku 	<p>Vv, Čj, Vko VMEGS-OES VMEGS-JE MKV-KD MKV-EP</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady gotické kultury ▪ učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní ▪ seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě ▪ seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci 	<p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam ▪ český stát za vlády posledních Přemyslovců ▪ nástup Lucemburků a vláda Karla IV. ▪ gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku ▪ konflikt mezi Anglií a Francií ▪ kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách 	<p>Čj, Vv, Hv, Vko VDO-PDFVZR MKV-KD MKV-EP</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ▪ uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí 	<p>Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ doba poděbradská ▪ doba jagellonská 	<p>Vv EGS -OES EGS-JE</p>

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky osvojí si periodizaci novověku seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí, uvede jejich představitelů a příklady významných památek popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	<p>Raný novověk Počátky novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> humanismus objevné plavby a jejich společenské důsledky náboženská reformace počátky absolutních monarchií český stát v předbělohorských poměrech třicetiletá válka občanská válka v Anglii 	<p>Vv, Hv, Čj, Vko MKV-PSSS</p>
---	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu ujasní si pojem osvícenský absolutismus uvědomí si rozpor mezi projevem absolutní moci a snahami nastupující buržoazie chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu 	<p>Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. Baroko a životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce rozvoj vzdělanosti v době osvícenství české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických 	<p>Vv, Hv, Čj VDO-PDFVZR</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě 	<p>Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> napoleonské války a jejich důsledky průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury 	<p>Vv, Hv, Čj VDO-PDFVZR MKV-PSSS</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ▪ charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin: uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích ▪ chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů ▪ seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození ▪ uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností ▪ chápe historický rozměr pojmu rasismus ▪ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ národní a osvobozenecská hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj ▪ utváření novodobého českého národa ▪ rok 1848 v Evropě a v Čechách ▪ postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé ▪ procesy sjednocování v Německu a v Itálii ▪ občanská válka v USA 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek ▪ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ▪ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ▪ učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky ▪ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitního nacionalismu a vypjatého nacionalismu ▪ uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby 	<p>Moderní doba Situace v letech 1914 – 1938</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ první světová válka ▪ situace v Rusku, ruské revoluce ▪ vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy ▪ mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech a 30. letech a úloha USA ve světě ▪ totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět ▪ SSSR v meziválečném období ▪ světová hospodářská krize a její důsledky ▪ první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek ▪ kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války 	<p>Vv, Hv, Čj VDO-PDFVZR</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstruje zneužití techniky v obou světových válkách a jeho důsledky učí se chápat vnitřní a zahraniční situaci ČSR na sklonku první republiky uvědomí si změnu mezinárodně politických vztahů vznikem totalitarismu a vypjatého nacionalismu uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu 	<p>Situace v Evropě před 2. sv. válkou</p> <ul style="list-style-type: none"> mezinárodně politická situace Evropy ve 30. letech kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky období tzv. druhé republiky Protektorát Čechy a Morava 	VkO, Čj, Hv, Vv VDO-PDFVZR
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv učí se účt k odkazu účastníků odboje zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického pří- stupu k interpretacím 	<p>Druhá světová válka</p> <ul style="list-style-type: none"> domácí a zahraniční odboj holocaust mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa poválečné Československo v letech 1945 – 1948 únorový převrat 1948 	VDO-PDFVZR
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti vysvětlí příčiny a důsledky bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků posoudí postavení rozvojových zemí seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	<p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) 	VkO, VDO-PDFVZR

<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů ▪ seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky ▪ ustavení demokrat. režimu ▪ hrozba terorismu ▪ vliv médií na každodenní život a politické dění ▪ ujasnění si začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do EU) ▪ prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<p>Krize sovětského impéria a „perestrojka“</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ ▪ rozpad Československa, vznik ČR ▪ Česká republika na přelomu tisíciletí ▪ technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace 	<p>Čj, Vv, Hv VDO-PDFVZR MKV-EP MKV-PSSS</p>
--	---	--

5.6 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření a rozvíjení občanského profilu žáků, na orientaci ve společenské realitě a jejich začleňování do různých společenských vztahů, přispívá k pochopení vlastního jednání a jednání druhých, k respektu a uplatňování mravních principů, k pochopení vztahů v širších společenských souvislostech, motivuje k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- vybírat a využívat vhodné metody efektivního učení, propojovat získané poznatky do širších souvislostí
- získané poznatky hodnotit, třídit, vyvozovat z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- umět kriticky myslet a být schopen hájit svá rozhodnutí
- umět vyhledat vhodné informace ,pracovat s nimi a umět najít řešení problémů

Kompetence komunikativní

- komunikovat na odpovídající úrovni a umět ke komunikaci využívat vhodné technologie
- formulovat své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umět naslouchat druhým a vhodně na jejich promluvy reagovat

Kompetence sociální a personální

- upevňovat dobré mezilidské vztahy
- umět hodnotit práci svou i druhých
- umět spolupracovat v týmu, naslouchat si a pomáhat

Kompetence občanské

- respektovat názory ostatních
- orientovat se v legislativě a znát obecné mravní principy a dodržovat je, zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- formovat si volní a charakterové rysy

Kompetence pracovní

- organizovat práci svou i druhých, aby probíhala efektivně

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ▪ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ člověk a společnost 	OSV-SBSP EtV
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování) ▪ posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury a na veřejné mínění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kulturní život 	Čj - lit. D Vv, Hv

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formvlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady na příkladech ukáže vhodné použití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	<ul style="list-style-type: none"> hospodářství a majetek 	M
<ul style="list-style-type: none"> respektuje práva a oprávněné zájmy lidí uvede příklady základních práv a svobod a dokumentů upravujících lidská práva 	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva 	
<ul style="list-style-type: none"> uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	<ul style="list-style-type: none"> svět kolem nás 	Z VMEGS-ESNZ
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> život ve škole 	VDO-OSŠ
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady památných míst obce, regionu, kraje rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> domov, obec, region, kraj 	D, Čj, Př, Z VDO-FPOPŽ

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> člověk jako osobnost člověk a citový život osobní rozvoj 	OSV-PL OSV-SRSO

<ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> právo 	<p>D, Z VDO-OOSS VDO-FPOPŽ VDO-PDFVZR MV-FVMS</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu 	<ul style="list-style-type: none"> hospodářství 	<p>M</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> řízení společnosti 	<p>VDO-PDFVZR</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> má vlast 	<p>D, Čj, Cj, Př, Z</p>
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> úvod do lidských práv 	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> trestní právo 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ▪ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu ▪ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stát a právo 	MV-KČVMS
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ▪ rozlišuje, za kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stát a hospodářství 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ▪ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ▪ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva ▪ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu, uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ globální svět 	VMEGS-ESNZ VMEGS-JE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ životní perspektivy 	OSV- HP-PE

5.7 Člověk a jeho svět

5.7.1 Charakteristika vyučovacích předmětů prvouka

Předmět Prvouka se vyučuje na 1. stupni v 1. - 3. ročníku a jeho obsahem je vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Žáci se zde seznamují se skutečnostmi týkajícími se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, atd.

Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Prolínají jím všechna průřezová témata.

Učitel volí takové strategie učení, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vést k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- umožnit pracovat s učebnicemi, encyklopediemi, mapami, internetem
- vést k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- vést k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy či nesrovnalosti
- vést k řešení problémů samostatně, ve dvojicích i ve skupině, k ověřování správnosti jejich řešení

Kompetence komunikativní:

- rozvíjet dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- vést k naslouchání druhých, vhodné reakce na ně, k diskuzi
- vést k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

- vést ke schopnosti spolupracovat ve dvojici i v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů v oblasti vlastivědného a přírodovědného charakteru
- podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině
- budovat jeho sebedůvěru, samostatný rozvoj, vést ho k respektování druhých

Kompetence občanské:

- na základě příkladů z historie vést k tolerování přesvědčení druhých lidí
- vést k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech
- poznávat význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
- vést k zodpovědnému chování v krizových situacích a k poskytnutí pomoci
- seznámit se se svými právy i povinnostmi ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní:

- seznámit se s vlastnostmi některých materiálů
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést k jejich eliminaci naučit se pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit hledat vlastní řešení

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zná své bydliště, cestu do školy a zpět určí vhodná místa pro hru a trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> domov, prostředí domova škola, prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy bezpečná cesta do školy a zpět 	Vv, Čj OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa 	<ul style="list-style-type: none"> dopravní výchova 	ČSP, Vv, Tv

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí 	Čj, Vv
<ul style="list-style-type: none"> chová se ukázněně ve škole i mimo školu 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla slušného chování, mezi lidské vztahy, školní řád 	Čj
<ul style="list-style-type: none"> dokáže rozlišit nežádoucí formy chování 	<ul style="list-style-type: none"> osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům, soužití lidí 	

Lidé a čas

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase při řešení různých situací v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase režim dne 	M, Vv, ČSP
<ul style="list-style-type: none"> zná některé lidové a místní zvyky rozlišuje minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> lidové zvyky a tradice, svátky 	Vv, Čj, Hv, ČSP

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zná čtyři roční období, umí je charakterizovat 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období, odpovídající proměny přírody 	Vv, Čj, ČSP
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků 	<ul style="list-style-type: none"> základní znaky přírodních společenstev některé dřeviny, byliny a houby zvířata (domácí, volně žijící) 	Vv, ČSP
<ul style="list-style-type: none"> umí pečovat o pokojové rostliny ve třídě, chápe potřebu pravidelné péče o ně i o domácí mazlíčky 	<ul style="list-style-type: none"> životní podmínky rostlin a živočichů 	ČSP

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienické návyky režimové a jiné zdravotně preventivní zásady, chápe potřebu péče o vlastní zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> zdravá životospráva péče o zdraví lidské tělo 	Čj, ČSP, Tv OSV-SpSp
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě, ve škole, jako účastník silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví první pomoc 	Tv
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, umí požádat o pomoc v případě potřeby ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v nejbližším okolí bydliště a školy 	<ul style="list-style-type: none"> domov, prostředí domova škola, prostředí školy místní krajina 	Čj, Vv, ČSP OSV-RSP

<ul style="list-style-type: none"> zná a dodržuje základní pravidla pro chodce, umí správně přecházet vozovku, zná vybrané dopravní značky, vybavení jízdního kola uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> dopravní výchova vyhodnocení situací ohrožení 	ČSP, Vv, Tv
<ul style="list-style-type: none"> pozná významné památky v okolí bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> obec, místní krajina, nejbližší okolí významné památky v místě a okolí bydliště 	Čj

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí 	Vv OSV-SpSp
<ul style="list-style-type: none"> odvodí potřebu různých povolání a pracovních činností pozná české mince a bankovky uvede příklad využití platební karty 	<ul style="list-style-type: none"> různá povolání chování lidí mezilidské vztahy vlastnictví 	M, Čj, ČSP
<ul style="list-style-type: none"> odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	
<ul style="list-style-type: none"> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, zná pravidla slušného chování a dodržuje je 	<ul style="list-style-type: none"> osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům soužití lidí vlastnosti lidí, mezilidské vztahy povinnosti a práva žáků školy 	Čj

Lidé a čas

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase při řešení různých situací v praktickém životě, rozlišuje minulost přítomnost a budoucnost 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase režim dne průběh lidského života 	M
<ul style="list-style-type: none"> pozná některé historické památky, zná některé pověsti spjaté s regionem 	<ul style="list-style-type: none"> elementární informace o historii našeho města pověsti, památná místa regionu 	Čj
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, společnosti a o práci lidí 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, vztahy v rodině povolání, zaměstnání 	ČSP, Čj

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> dokáže vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období, umí popsat změny v přírodě podle ročního období 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období, odpovídající proměny přírody 	Vv, Čj, ČSP
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu 	<ul style="list-style-type: none"> některé rostliny, houby, živočichové 	Vv, ČSP
<ul style="list-style-type: none"> vytváří si povědomí o významu životního prostředí pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda ohleduplné chování k přírodě, její ochrana 	
<ul style="list-style-type: none"> změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů, provádí jednoduché pokusy, určuje rozdílné vlastnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> fyzikální veličiny látky a jejich vlastnosti, změny látek práce s různými materiály, jednoduché pracovní postupy 	M, ČSP, Čj

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky a využitím elementárních znalostí o lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> zdravá životospráva péče o zdraví lidské tělo 	Tv OSV-SpSp
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc 	Tv
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi, umí požádat o pomoc v případě potřeby pro sebe i pro ostatní 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí služby odborné pomoci 	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> dopravní výchova 	Tv
<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při krizových a mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> chování lidí situace hromadného ohrožení 	Čj

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli chodce a cyklisty uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje 	<ul style="list-style-type: none"> domov, prostředí domova škola, prostředí školy osobní bezpečí, chování v silničním provozu v roli chodce, dopravní situace a značky a v prostředcích hromadné přepravy práce s jednoduchým plánem obce 	Čj, Vv, M, ČSP OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> obec, místní krajina význačné orientační body, významné památky v místě a okolí bydliště, místní pověsti 	Čj
<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> město, vesnice okolní krajina 	

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí chování lidí, mezilidské vztahy 	Čj OSV-SpSp
<ul style="list-style-type: none"> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz 	<ul style="list-style-type: none"> právo a spravedlnost soužití lidí vlastnosti lidí, mezilidské vztahy povinnosti a práva žáků školy rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; 	M
	banka jako správce peněz, úspory, půjčky <ul style="list-style-type: none"> nárok na reklamaci 	

Lidé a čas

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase 	M
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu 	<ul style="list-style-type: none"> elementární informace o historii a kultuře našeho města báje, mýty, pověsti, památná místa regionu 	Čj
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> lidové zvyky a tradice, státní svátky, významné dny 	Čj, Vv, ČSP, Hv, Tv

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období, odpovídající proměny přírody 	Čj, Vv EV-ZPŽ
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní společenstva vybrané druhy rostlin, živočichů, hub živá a neživá příroda 	ČSP, Vv
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti pozorování některých vlastností vody, vzduchu, půdy, hornin a nerostů fyzikální veličiny, měřidla, jednotky 	M, Čj, Vv

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> zdravá životospráva lidské tělo 	Tv, Čj OSV-SpSp
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví první pomoc (drobné úrazy a poranění) 	

	<ul style="list-style-type: none"> návykové látky a zdraví (odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače) 	
<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí (krizové situace - šikana, týrání, brutalita a jiné formy násilí) služby odborné pomoci 	Čj
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> dopravní výchova 	
<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji 	<ul style="list-style-type: none"> chování lidí osobní bezpečí situace hromadného ohrožení 	Čj

Člověk a jeho svět

5.7.2 Charakteristika vyučovacího předmětu přírodověda

Předmět Přírodověda se vyučuje na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku a jeho obsah je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je členěn do tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Žáci se zde seznamují se skutečnostmi, týkající se člověka, jeho zdraví, přírody, techniky aj. A jejich poznání směřuje k dovednostem pro praktický život. Prolínají ji všechna průřezová témata.

Učitel volí takové strategie učení, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- vést k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- umožnit pracovat s učebnicemi, encyklopediemi, mapami, internetem
- vést k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vést k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy či nesrovnalosti
- vést k řešení problémů samostatně, ve dvojicích i ve skupině, k ověřování správnosti jejich řešení

Kompetence komunikativní

- rozvíjet dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- vést k naslouchání druhých, vhodné reakci na ně, k diskuzi
- vést k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vést ke schopnosti spolupracovat ve dvojici i v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů v oblasti přírodovědného charakteru
- podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině
- budovat jeho sebedůvěru, samostatný rozvoj, vést ho k respektování druhých

Kompetence občanské

- vést k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících enviromentálních problémech
- poznávat význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
- vést k zodpovědnému chování v krizových situacích a k poskytnutí pomoci

Kompetence pracovní

- seznámit se s vlastnostmi některých materiálů
- poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést k jejich eliminaci
- naučit se pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit hledat vlastní řešení

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmanitost přírody, dělení přírodnin (živá a neživá příroda) ▪ podmínky života na Zemi 	OSV-RSP EV-ZPŽ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zkoumá vzájemné vztahy mezi organismy, nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní společenstva 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybrané rostliny, houby a živočichové, stavba jejich těla 	Vv, Čj
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana přírody 	Etv, V1 EV-LAPŽP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pokusy, praktická cvičení 	ČSP

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví, životospráva, plánování, uspořádání času člověk ve společnosti soužití lidí 	Etv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v ne známých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> chování v krizových situacích osobní bezpečí dopravní výchova 	Etv, Tv
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví, zdravotní osvěta 	ČSP

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka 	<ul style="list-style-type: none"> rozmanitost přírody, dělení přírodnin, třídění organismů život na Zemi ochrana přírody, životní prostředí člověka 	VI OSV-RSP EV-LAPŽP
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> Země ve vesmíru 	Vv
<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy 	<ul style="list-style-type: none"> fauna a flora jednotlivých podnebných pásů, přizpůsobivost organismů prostředí ZOO, botanické zahrady 	VI, Vv EV-E
<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<ul style="list-style-type: none"> třídění organismů, živočichů, rostlin práce s klíči, atlasy, encyklopediemi 	Čj, ICT
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	<ul style="list-style-type: none"> životní prostředí člověka ochrana přírody globální problémy přírodního prostředí 	Etv

<ul style="list-style-type: none"> ▪ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pokusy a praktická cvičení 	ČSP, Vv, Čj
--	--	-------------

Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ▪ charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním ▪ v modelové situaci určí život ohrožující zranění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidské tělo ▪ zdraví, první pomoc ▪ zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života 	ČSP, Tv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vznik a vývojová stádia člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o zdraví ▪ soužití lidí 	Etv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ▪ v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osobní bezpečí ▪ chování v krizových situacích ▪ osvojení bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích 	Etv, Tv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ drogy - prevence, návykové látky, jejich odmítání 	Etv, Vv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ▪ v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o zdraví, zdravotní osvěta ▪ zdraví jako důležitá hodnota v životě člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ první pomoc, prevence úrazu ▪ péče o zdraví 	

Člověk a jeho svět

5.7.3 Charakteristika vyučovacích předmětů vlastivěda

Předmět Vlastivěda se vyučuje na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku a jeho obsahem je vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Je členěn do tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Žáci se zde seznamují se skutečnostmi týkajícími se člověka a společnosti, vlasti, kultury aj. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Prolínají ji všechna průřezová témata.

Učitel volí takové strategie učení, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vést k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- umožnit pracovat s učebnicemi, encyklopediemi, mapami, internetem
- vést k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- vést k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy či nesrovnalosti
- vést k řešení problémů samostatně, ve dvojicích i ve skupině, k ověřování správnosti jejich řešení

Kompetence komunikativní:

- rozvíjet dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události
- vést k naslouchání druhých, vhodné reakci na ně, k diskuzi
- vést k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální:

- vést ke schopnosti spolupracovat ve dvojici i v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů v oblasti vlastivědného charakteru
- podílet se na vytváření pravidel práce ve skupině
- budovat jeho sebedůvěru, samostatný rozvoj, vést ho k respektování druhých

Kompetence občanské:

- na základě příkladů z historie vést k tolerování přesvědčení druhých lidí
- seznámit se se svými právy i povinnostmi ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní:

- naučit se pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit hledat vlastní řešení

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště, (pobyту) vzhledem ke krajině a státu 	<ul style="list-style-type: none"> naše vlast domov místní krajina 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobyту v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> místní krajina mapa určování světových stran podle přírodních úkazů osobní bezpečí 	Př
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlišťích lidí na mapách naší republiky, Evropy, polokouli 	<ul style="list-style-type: none"> zobrazení krajiny na mapě, práce s mapou orientace podle náčrtů, plánů a map v nejbližším okolí 	Ma, Vv
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	<ul style="list-style-type: none"> územní rozdělení ČR, náš region naše vlast (povrch, vodstvo, průmysl, zemědělství, doprava, kulturní a historické památky, CHKO), zaměření na region 	Př
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> naše vlast, národ, obyvatelstvo, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly 	Hv, Vv VDO-OOSS

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi sestaví jednoduchý osobní rozpočet uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí, mezilidské vztahy chování lidí, pravidla slušného chování obyvatelstvo ČR, národnostní menšiny, občané, sousedé, spolužáci, kamarádi, příbuzní rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti 	M, Etv, Tv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, komunikace, principy demokracie 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou 	<ul style="list-style-type: none"> právo a spravedlnost, základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy osobní bezpečí 	

Lidé a čas

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> měření dějinného času, časová přímka jako sled událostí, letopočet (pravěk-starověk-středověk-novověk) 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě kapitoly ze starších dějin: osídlení naší vlasti, dávná vyprávění a pověsti, Velkomoravská říše, počátky českého státu, České království - vybraní Přemyslovci, Karel IV., 	
	Jan Hus, Habsburkové, J.A.Komenský, Marie Terezie	
<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> území českého státu v proměnách času, exkurze, školní výlety po regionu 	Školní projekt
	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě, významné dny a svátky 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy, polokoulí 	<ul style="list-style-type: none"> mapa (svět, Evropa, ČR), zobrazení krajiny na mapě podnebné a vegetační oblasti 	Př, M, Vv OSV-RSP VMEGS-ESNZ VMEGS- OES VMEGS-JE
<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa – světadíl, ve kterém žijeme, poloha, povrch hranice orientace na mapě Evropy střední Evropa, naše sousední státy zajímavosti z domova i ze světa, předávání osobních zkušeností z cest po Evropě práce s informací, její vyhledávání na portálech, knihovnách, v encyklopediích 	Př, Čj, ICT

Lidé kolem nás

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, mezilidské vztahy chování lidí, pravidla slušného chování 	Etv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabším chování lidí, principy demokracie základní globální problémy společnosti 	Etv, Př
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> právo a spravedlnost, základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy osobní bezpečí 	Etv
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> základní formy vlastnictví finanční gramotnost korupce 	M, Etv
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje na příkladech objasní rizika půjčování peněz na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží 		
<ul style="list-style-type: none"> poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce 	<ul style="list-style-type: none"> globální problémy společenského a přírodního prostředí 	Př

Lidé a čas

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> měření dějinného času, časová přímka jako sled událostí, letopočet (pravěk-starověk-středověk-novověk) 	M, Vv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě kapitoly z novodobých dějin: Marie Terezie, Josef II., národní obrození, průmyslová revoluce, R-U, 1.sv.válka, ČSR, T.G.Masaryk, protektorát Čechy a Morava, 2.sv. válka, vznik čs.armády, období totality, sametová revoluce 	Čj

<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků 	<ul style="list-style-type: none"> území českého státu v proměnách času, exkurze, školní výlety po regionu 	ČSP, Tv
<ul style="list-style-type: none"> objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě, významné dny a svátky 	Čj

5.8 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Fyzika žáci poznávají zákonitosti přírodních procesů, souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi, učí se kriticky uvažovat o světě z hlediska jeho fyzikální stránky, získané vědomosti ověřují na pokusech prakticky.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- provádět pokusy, popsat, co pozoruje, vyslovit hypotézu
- pracovat s informačními zdroji, osvojit si termíny, symboly

Kompetence k řešení problémů

- získávat informace potřebné k dosažení cíle
- hledat vlastní postup řešení
- vyjadřovat závěry a obhajovat je

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se k věci, ústní i písemnou formou
- aktivně naslouchat a pak reagovat
- spolupracovat při řešení úloh ve dvojici, menší skupině a efektivně komunikovat

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- provádět sebehodnocení
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti, svou zodpovědnost za domácí přípravu

Kompetence pracovní

- zorganizovat si své pracoviště a dodržovat čas
- pracovat podle návodů a pokynů, dodržovat bezpečnost práce

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popisuje fyzikální děje změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa změří velikost působící síly využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> pokus, těleso, změny stavu měření veličin – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas gravitační pole a gravitační síla magnet, magnetické pole, magnetická síla částicová stavba látek skupenství látek difúze změna rozměrů pevného a kapalného tělesa při Δt algoritmus řešení fyzikální úlohy veličina hustota vztah $m = \rho \cdot V$ 	M

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh určí v jednoduchých případech práci 	<ul style="list-style-type: none"> pohyby těles (rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý) algoritmus řešení fyzikální úlohy rovnoměrný pohyb grafy síla, třecí síla tlaková síla a tlak ($p = F : S$) třecí síla (smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi) skládání sil (výslednice dvou sil stejných a opačných směrů) Newtonovy zákony (první, druhý, třetí) moment síly páka, kladka Pascalův zákon, hydraulické zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak ($p = \rho g h$, atmosférický tlak a jevy v atmosféře) Archimédův zákon (vztlaková síla) práce výkon ($P = W : t$) 	M, Z

<p>vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 		
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních pro- blémů a úloh ▪ určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem ▪ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ▪ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného houkání životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybová a polohová energie ▪ vnitřní energie ▪ elektrická energie, výkon ▪ elektromagnetická indukce ▪ výroba a přenos el. energie ▪ přeměny skupenství (tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, vypařování a var kapaliny) 	EV-ZPŽ EV-LAPŽP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ▪ rozliší stejnosměrný proud od střídavého ▪ změří elektrický proud a napětí ▪ rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností ▪ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elektrický obvod (zdroj napětí, spotřebič, spínač) ▪ bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními ▪ elektrický proud ▪ měření el. proudu a napětí ▪ elektrické vlastnosti látek ▪ elektrický náboj, elektrická síla ▪ elektrický odpor ▪ tepelné účinky el. proudu 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozdělí tepelné motory podle způsobu paliva a použití ▪ Popíše využití tepla v motorech a jeho přeměnu na práci ▪ Popíše parní stroj a parní turbínu. ▪ Charakterizuje spalovací motory podle paliva a použití ▪ Popíše základní konstrukci proudových a raketových motorů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Druhy tepelných motorů ▪ Přeměna tepla v práci ▪ Parní stroj a parní turbína ▪ Spalovací motory vznětové ▪ Spalovací motory zážehové ▪ Proudové a raketové motory ▪ Opakování – vypařování, var, sublimace, tepelné motory 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indu- kovaného napětí v ní zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností zapojí správně polovodičovou diodu využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolnici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> magnet, magnetické pole, magnetická síla elektromagnetická indukce, silové působení magnetu a cívky s proudem elektromotor, transformátor elektrárny (jaderná, tepelná, vodní, solární, větrná) obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie jaderná energie, jaderné reakce elektrické vlastnosti látek polovodiče, dioda zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) rychlost světla v různých prostředích zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) rozklad světla hranolem barvy sluneční soustava (její hlavní složky) odstředivá síla (kvalitativně) hvězdy, jejich složení zdroje světla stín, zatmění Slunce a Měsíce zobrazení odrazem na rovinném zrcadle (kvalitativně) zvuk vlastnosti zvuku v různých prostředích odraz zvuku na překážce, ozvěna výška zvukového tónu pohlcování zvuku 	<p>M, F- projekty žakovských skupin o elektrárnách EV-LAPŽP</p>

5.9 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Chemie přibližuje žákům nauku o vlastnostech a složení látek a jejich vlivů na člověka a přírodu. Poznávání škodlivosti a prospěšnosti látek a jejich využití člověkem. Vede k ochraně přírody.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- orientovat se v různých informačních zdrojích

Kompetence k řešení problémů

- klást si otázky o příčinách a původu různých přírodních jevů a hledat na ně odpověď
- ověřovat si své domněnky více způsoby

Kompetence komunikativní

- pracovat ve skupině, vyjádřit svůj názor a respektovat názory ostatních
- polemizovat nad daným problémem a argumentovat

Kompetence sociální a personální

- přijmout roli ve skupině, podřídit se jejím zájmům

Kompetence občanská

- řídit se zásadami ochrany zdraví člověka
- využívat poznatků chemie k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- dodržovat vymezená pravidla
- využívat poznatky v praxi
- bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí společné rozdílné vlastnosti látek ▪ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ▪ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti látek ▪ zásady bezpečné práce ▪ nebezpečné látky a přípravky, H- a P- věty, piktogramy a jejich význam (viz bezpečnostní listy) ▪ mimořádné události 	OSV-SRSO OSV-P EV-E

Směsi

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
----------------------------	-------	---

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje chemické směsi a látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozlišuje různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> směsi voda vzduch 	EV-LAPŽP
--	---	----------

Čističové složení látek a chemické prvky

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> čističové složení látek prvky chemické sloučeniny 	

Chemické reakce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje výchozí látky a produkt chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využití přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produkt aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí a přecházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> chemické reakce klasifikace chemických reakcí faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí chemie a elektřina 	

Anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ▪ vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jimi lze předcházet ▪ orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorem – vým papírkem a uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ oxidy ▪ kyseliny a hydroxidy ▪ soli kyslíkaté a nekyslíkaté 	EV-VČP EV-ZPŽ

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Organické sloučeniny

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ zhodnotí užívání fosilních paliva vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ orientuje se ve výchozích látkách fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů ▪ určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu ▪ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uhlovodíky ▪ paliva ▪ deriváty uhlovodíků ▪ přírodní látky 	EV-ZPŽ

Chemie a společnost

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvalé udržitelného rozvoje na zemi ▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chemický průmysl v ČR ▪ průmyslová hnojiva ▪ tepelně zpracované materiály ▪ plasty a syntetická vlákna ▪ detergenty a pesticidy, insekticidy ▪ hořlaviny ▪ léčiva a návykové látky 	<p>OSV-SRSO OSV-P EV-E EV-LAPŽP EV-VČP</p>

5.10 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, umožňuje poznat přírodu jako systém, učí aplikovat přírodovědné poznatky do běžného života, seznamuje žáky se stavbou živých organismů, vede k chápání souvislostí mezi stavem přírody a závislosti člověka na přírodních zdrojích.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vyhledávat, třídit a propojovat informace
- správně používat odborné terminologie
- samostatně pozorovat a porovnávat

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat různé způsoby řešení situací a zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- písemně i ústně komunikovat žák-žák, žák-učitel
- diskutovat o daných problémech na určité úrovni
- hodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- rozvrhnout časově a efektivně práci

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí princip základních fyziologických procesů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organické a anorganické látky ▪ vznik a projevy života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života) 	EV-ZPŽ

	<ul style="list-style-type: none"> Fyziologie – projevy života (základní principy, fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) vznik a vývoj Země jako celku (vznik a vývoj Země, vznik a vývoj atmosféry) 	
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> praktické metody poznávání přírody – pozorování, lupa, mikroskop, dalekohled uspořádání živého světa (organismy jednobuněčné a mnohobuněčné) 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodnimi jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní) 	<ul style="list-style-type: none"> vzájemné vztahy organismů v přírodě vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím (populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému, rozmanitost) mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	EV-E
<ul style="list-style-type: none"> popište základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkce základních organel aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání živého světa (základní struktura života) – buňka (složení, výživa), buňky R, Ž, B, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné, organismy mnohobuněčné 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	<ul style="list-style-type: none"> dědičnost a proměnlivost organismů (podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, gen, křížení) systematické skupiny - význam a zásady třídění organismů (stavba těla, vývoj, vývin, systém) 	EV-ZPŽ
<ul style="list-style-type: none"> uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> viry – výskyt, význam, praktické využití bakterie – výskyt, význam, praktické využití 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam ekosystémech a místo v potravních řetězcích 	<ul style="list-style-type: none"> houby nižší (houby bez plodnic) - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a jiné organismy 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> houby vyšší (houby s plodnicemi) – stavba, výskyt, význam zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami 	
<ul style="list-style-type: none"> objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> řasy jednobuněčné, mnohobuněčné lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ▪ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů ▪ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek ▪ porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ▪ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů ▪ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší i nižších taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ systematické skupiny vybraných živočichů - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla, zařazení do systému, rozšíření a význam, významní zástupci ▪ prvoci ▪ žahavce ▪ ploštěnci ▪ hlísti ▪ měkkýši (plži, mlži, hlavonožci) ▪ kroužkovci (mnohoštětinatci, pijavice) ▪ členovci ▪ pavoukovci (pavouci, sekáči, štíři, roztoči, korýši, mnohonožky, stonožky, chvostokoci) ▪ hmyz - proměna N - D ▪ N – jepice, vážky, švábi, kudlanky, škvoři, rovnokřídlí, strašilky, stejnokřídlí, ploštice ▪ ostnokožci 	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy ▪ zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ systematické skupiny vybraných živočichů (stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla, zařazení do systému, rozšíření a význam, významní zástupci) – kruhoústí, paryby, ryby (mořské, sladkovodní), obojživelníci (ocasatí, bezocasí), plazi (ještěrky, hadi, želvy, 	D, Z

<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ▪ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ▪ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů ▪ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<p>krokodýli), ptáci (hrabaví, měkkohubí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, pěvci (semeno- žraví, hmyzožraví, všežraví), běžci, tučňáci, ostatní)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ systematické skupiny vybraných živočichů (stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla, zařazení do systému, rozšíření a vý- znam, významní zástupci) – vejcorodí, vačnatci, hmyzožravci, le- touni, primáti, hlodavci, zajáci, šelmy, ploutvonožci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, kytovci 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praktické metody poznávání přírody – pozorování, lupa, mikroskop, dalekohled, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytů některých živočichů 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů ▪ odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkami prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přechod rostlin na souš – řasy, mechorosty (mechy, játrovky), kapra- d'orosty (kapradiny, plavuně, přesličky) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává vnější a vnitřní stavbu jed- notlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku ▪ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ anatomie a morfologie rostlin (buňka, pletivo, orgán, stavba a význam, kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlení a princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ fyziologie rostlin (základní principy, fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, pohyb) 	EV-E EV-ZPŽ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů ▪ odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám ▪ rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin ▪ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší nižších taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ systematické skupiny - systém rostlin, poznávání a zařazování zástupců, znaky, vývoj, využití (hosp. význam) ▪ nahosemenné – jehličnany, jinany, cykasy ▪ krytosemenné - porovnání 1D a 2D, 2D (brukvovité, břízovité, bukovité, vrbovité, lilkovité, mříčko- vité, hluchavkovité, hvězdnic- vité), 1D (lipnicovité) ▪ význam rostlin a jejich ochrana 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty,
-----------------------------------	--------------	----------------------------------

		mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné, mnoho- buněčné, rozmnožování anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla orgánové soustavy – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, řídící, smyslové orgány, rozmnožovací, sexualita, vyšší nervová činnost 	Tv, D, Ch OSV-SPSP
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nejvhodnější pro svoji věkovou skupinu rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie životní styl – složky (vnitřní, vnější), pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví, drogy a návykové látky, hygiena, hygiena duševní činnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	<ul style="list-style-type: none"> fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka, geny, nitroděložní vývoj, embryonální, fetální, porod, novorozenec, kojeneček, batole, předškolní, školní, puberta, dospělost, stáří 	
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<ul style="list-style-type: none"> dědičnost – křížení, proměnlivost 	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	<ul style="list-style-type: none"> dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, gen, křížení 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života 	<ul style="list-style-type: none"> Země – vznik a vývoj, stavba, složení, věda o zemi 	Z EV-ZPŽ

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> nerosty a horniny, magma a horniny, zvětrávání, usazené horniny, přeměněné horniny, minerály a jejich vznik, ložiska a jejich vznik - vlastnosti, kvalita třídění, praktický význam a využití, určování jejich vzorků, principy krystalografie 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	<ul style="list-style-type: none"> vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky, pohyb kontinentů, tektonika, sopečná činnost 	Ch, F
<ul style="list-style-type: none"> porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklad její devastace, možnosti a příklady rekultivace 	Ch
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj Zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí, prahory, starohory, teorie vzniku života, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory, vývoj člověka geologický vývoj a stavba území ČR Český masiv Karpaty 	EV-ZPŽ EV-LAPŽP
<ul style="list-style-type: none"> uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní) na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků 	<ul style="list-style-type: none"> podnebí a počasí ve vztahu k životu mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	Z
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj života – prahory, starohory, prvohory ... koloběh hmoty a prvků 	

5.11 Zeměpis

Charakteristika předmětu zeměpis

Předmět Zeměpis integruje poznatky přírodních, společenských a technických oborů v krajině sféře, žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali závislost člověka na přírodních zdrojích a vliv lidské činnosti na stav životního prostředí, seznamují se s přírodními podmínkami pro život v blízkém okolí, v regionech na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- vyhledávat informace z různých zdrojů, shromažďovat, třídit je a formulovat závěry
- nalézat souvislosti mezi získanými poznatky
- vyhledávat potřebné údaje, v grafech, tabulkách, mapách, encyklopediích, internetu

- pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky, zdokumentovat

Kompetence k řešení problémů

- objevovat, formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- rozvíjet geografické dovednosti užitečné v praktickém životě
- řešit problémy na modelových příkladech
- spolupracovat ve skupině při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- prezentovat své názory a myšlenky i písemnou formou
- vyjadřovat se kultivovaně a slušně
- spolupracovat ve dvojici, skupině a efektivně komunikovat.
- formulovat výstižně a přesně své otázky
- naslouchat a respektovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- efektivně spolupracovat ve skupině podle určených pravidel
- být zodpovědný za své jednání, být tolerantní
- být ochotný pomoci i o pomoc požádat

Kompetence občanské

- vést k odpovědnosti občanské za vytváření a ochraně životního prostředí
- poskytnout první pomoc, správně jednat v mimořádných situacích
- dodržovat stanovená pravidla

Kompetence pracovní

- používat a udržovat v pořádku své školní potřeby (rýsovací, měřicí, psací, ...),
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ planeta Země 	F, Čj, Př, D

<ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> mapa 	D, Př, Čj
<ul style="list-style-type: none"> používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> práce s mapou, měřítko glóbu a map 	M, Čj
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) 	M, Př, D, Vv, Čj Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině
<ul style="list-style-type: none"> porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států 	<ul style="list-style-type: none"> krajinná sféra litosféra-stavba Země, dno oceánu atmosféra hydrosféra pedosféra biosféra zeměpis světadílů – Amerika, Afrika 	M, Př, D EV-E EV-ZPŽ

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> popíše polohu a povrch vyhledá na mapě nejdelší pohoří, významné veletoky, jezera, moře, oceány, které světadíl obklopují vyjmenuje podnebné a vegetační pásy vyhledá základní údaje o obyvatelstvu ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin vyjmenuje nejvýznamnější pěstované plodiny vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpis světadílů – Asie, Austrálie, Oceánie, světové oceány – Atlantský Tichý, Indický, Severní ledový, Jižní - Čína - Japonsko - Asijská tygři - Indie - JZ Asie - Dálný východ fyzicko-geografická sféra regionalizace charakteristika států 	Př, D, Rv, Cj VMEGS-ESNZ VMEGS-OES

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států ▪ na mapě ukáže vybrané státy a hlavní města ▪ vyhledá na mapě nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu 		
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede aktuální počet států současného Evropy, vyhledá je na politické mapě ▪ rozlišuje a porovnává státy Evropy podle zeměpisné polohy, počtu svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poloha a rozloha Evropy ▪ obyvatelstvo Evropy ▪ obyvatelstvo - sídla ▪ územní pohyb obyvatelstva ▪ struktura obyvatelstva ▪ společenské, sídelní a hospodářské poměry Evropy ▪ reliéf, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo - Jižní Evropa - Západní Evropa - Severní Evropa - Střední Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa 	Př, D, Cj, M, Ch, F

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná rozlohu s rozlohou sousedních států ▪ popíše vznik a vývoj reliéfu ▪ určí a vyhledá horopisné celky ▪ charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo ▪ zhodnotí stav životního prostředí, vymezi NP a CHKO ▪ pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku ▪ rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel ▪ orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ politický zeměpis ▪ státní hranice ▪ státní zřízení ▪ správní členění ▪ způsob vlády ▪ stupeň rozvoje států ▪ poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky 	Př, M, F

<ul style="list-style-type: none"> ▪ popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel ▪ porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství ▪ vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu ▪ uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje ▪ orientuje se na politické mapě 		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá, popíše soustředění obyvatelstva ▪ vyhledá na mapách nejvýznamnější sídla ▪ srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva ▪ vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje ▪ rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit ▪ charakterizuje hospodářství ▪ zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky ▪ rozmístění hospodářských činností České republiky 	Čj, M, Př, D, Ch, F
<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách jednotlivé regiony ▪ charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ regiony České republiky 	D, Ch, Čj, M, Př
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci ▪ popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu ▪ pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ místní region České republiky 	D, Ch, Čj, M
<ul style="list-style-type: none"> ▪ provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů ▪ porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj ▪ aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	opatření, chování a jednání při nebezpečí	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady ▪ posuzuje působení přírodních krajínotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí ▪ zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady ▪ zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krajina – prostředí, typy krajin ▪ společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí 	M, D, Př, Ch, D, F EV-LAPŽP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ navrhne možná řešení problematiky životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, 	Př, Ch

5.12 Hudební výchova

Charakteristika předmětu hudební výchova

Předmět Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- vést k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- rozlišovat jednotlivé kvality tónů
- rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpoznat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje
- odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Kompetence komunikativní

- rytmizovat a melodizovat jednoduché texty
- improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reagovat pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjádřit metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Kompetence sociální a personální

- vést ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Kompetence občanská

- vést ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní

- využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřovat hudební náladu

Kompetence digitální

- používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívání jich v učení
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- kriticky hodnotí přínosy nových technologií a reflektuje rizika v jejich používání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ▪ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu a hudební rytmus 	Čj OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orffovy nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod lidových písní 	Tv

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ▪ rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu a hudební rytmus 	Čj OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orffovy nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový doprovod lidových písní 	Tv

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu a hudební rytmus 	Čj OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Orffovy nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod lidových písní 	Tv
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> poslech vhodných hudebních skladeb 	Čj

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou), jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus, dvojhlas, kánon intonace, vokální improvizace 	Čj, Tv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k do- provedné hře i k reprodukci jednodu- chých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Orffovy nástroje rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> notový záznam, zápis rytmu 	M, Vv
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> poslech vhodných hudebních skladeb, hudební výrazové prostředky, hudební formy, styly a žánry interpretace hudby 	Čj

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby ▪ orientace v prostoru 	Tv
--	---	----

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ▪ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou), jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěvecký a mluvní projev, hudební rytmus, dvojhlas, kánon ▪ intonace, vokální improvizace 	Čj, Tv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní ▪ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orffovy nástroje ▪ rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ notový záznam, zápis rytmu 	M, Vv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poslech vhodných hudebních skladeb, hudební výrazové prostředky, hudební formy, styly a žánry ▪ interpretace hudby 	Čj
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby ▪ orientace v prostoru 	Tv

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> hudební značky vánoční koledy, vánoční hudba lidové a umělé písně hudba na jevišti 	Vv, Z OSV-SRSO OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> hudební značky (pokračování) stupnice hudební formy vánoční koledy, vánoční hudba vyjádření hudby pohybem písně z divadelních her 	Vv, Z OSV-SRSO OSV-KR

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ▪ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vývoj světové artificiální hudby ▪ vývoj světové populární hudby ▪ vánoční koledy 	<p>Vv, Z OSV-SRSO OSV-KR</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ▪ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební im- provizace orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj české artificiální hudby vánoční koledy vývoj české populární hudby 	<p>Vv, Z OSV-SRSO OSV-KR</p>

5.13 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova rozvíjí zájem o výtvarné umění, porozumění základních pojmů a technik, učí užívat a chápat různorodé umělecké prostředky pro vyjádření vlastního vnímání a citění.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- samostatně pozorovat a vnímat reality a řešení výtvarných problémů
- využívat poznatky v dalších výtvarných činnostech

Kompetence k řešení problémů

- tvořivě přistupovat k práci
- přemýšlet o různorodosti interpretací a zaujímají k nim postoj

Kompetence komunikativní

- zapojovat se do diskuse, respektovat názory druhých
- obohacovat slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- tvořivě pracovat ve skupině

Kompetence pracovní

- dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla
- využívat návyky a znalosti v další praxi

Kompetence občanské

- chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí
- vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívání jich v učení
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- kriticky hodnotí přínosy nových technologií a reflektuje rizika v jejich používání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti ze života, které uplatňuje v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky, které kombinuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uspořádání objektů do celku 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje dle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; a ty porovnává s dosavadní zkušeností ▪ na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 2.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti ze života, které uplatňuje v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky, které kombinuje 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celku 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; a ty porovnává s dosavadní zkušeností na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišnosti vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje vlastní zkušenosti ze života, které uplatňuje v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky, které kombinuje 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celku 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP

<ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje dle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; a ty porovnává s dosavadní zkušeností ▪ na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	Čj, M, Prv, Pč OSV-RSP
--	--	---------------------------

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a další) ▪ užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ▪ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ▪ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ▪ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného umění) ▪ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a vnímá je jako zdroj inspirace ▪ nachází a v komunikaci sociálních vztahů zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která sám vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření ▪ uspořádání objektů do celku 	OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 5.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, pro- porční vztahy a další) ▪ užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; objemovém vyjádření modelování a skulp- turální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ▪ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ▪ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ▪ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného umění) ▪ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a vnímá je jako zdroj inspirace ▪ nachází a v komunikaci sociálních vztahů zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která sám vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ prvky vizuálně obrazného vyjádření ▪ uspořádání objektů do celku 	OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a pojmenovává nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření 	Hv , M
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zaznamenání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností 	OSV-SRSO
<ul style="list-style-type: none"> využívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích při tvorbě užívá metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření 	OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, kombinuje a tvoří prostředky pro své osobité vyjádření srovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření v současnosti i minulosti vychází přitom ze svých historických znalostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	D, Hv, Ov, Rv
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává u konkrétních příkladů různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské, a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> proměny komunikačního obsahu 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a pojmenovává nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření 	Hv , M
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zaznamenání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností 	OSV-SRSO
<ul style="list-style-type: none"> využívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích při tvorbě užívá metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření 	OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, kombinuje a tvoří prostředky pro své osobité vyjádření srovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření v současnosti i minulosti vychází přitom ze svých historických znalostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	D, Hv, Ov, Rv
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává u konkrétních příkladů různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské, a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> proměny komunikačního obsahu 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a pojmenovává nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření 	Hv , M
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zaznamenání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností 	OSV-SRSO
<ul style="list-style-type: none"> využívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích při tvorbě užívá metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření 	
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, kombinuje a tvoří prostředky pro své osobité vyjádření srovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření v současnosti i minulosti vychází přitom ze svých historických znalostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	D, Hv, Ov, Rv
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává u konkrétních příkladů různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské, a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> proměny komunikačního obsahu 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a pojmenovává nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vlastní zkušenosti, vjemy, představy a poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření 	Hv , M
<ul style="list-style-type: none"> variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 		
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazná vyjádření pro zaznamenání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích při tvorbě užívá metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření 	OSV-SRSO
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, kombinuje a tvoří prostředky pro své osobité vyjádření srovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujícími i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření v současnosti i minulosti vychází přitom ze svých historických znalostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	D, Hv, Ov, Rv
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 		OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> porovnává u konkrétních příkladů různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, společenské, a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> proměny komunikačního obsahu 	

5.14 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- osvojit si základní tělocvičné názvosloví, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- naučit se na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- uplatnit zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka, řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- nabýt sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, naučit se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávat, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- vzájemně naslouchat a oceňovat přínosu druhých, vytvářet příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- jednat v duchu fair - play - dodržovat pravidla, označit přestupky, respektovat opačné pohlaví, zvládat pohybové činnosti ve skupině
- spolupracovat, zažít úspěch

Kompetence občanská

- podílet se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevovat přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojit svou pohybovou činnost se zdravím, zařadit si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, kriticky myslet, hodnotit cvičení, být ohleduplný a taktní
- podílet se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňovat hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, naučit se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívání jich v učení
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- kriticky hodnotí přínosy nových technologií a reflektuje rizika v jejich používání

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový režim žáků ▪ správné držení těla ▪ koordinace těla ▪ správné obutí a oblečení 	Prv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry ▪ základy gymnastiky ▪ cvičení s hudbou ▪ přetahy, přetlaky ▪ základy atletiky ▪ manipulace s míčem ▪ pobyt v přírodě, turistika 	Hv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▪ bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace: názvosloví, povely 	Čj

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový režim žáků ▪ správné držení těla ▪ koordinace těla ▪ správné obutí a oblečení 	Prv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry ▪ základy gymnastiky ▪ cvičení s hudbou ▪ přetahy, přetlaky ▪ základy atletiky ▪ manipulace s míčem ▪ pobyt v přírodě, turistika ▪ plavání (povinný kurz – 20 vyučovacích hodin) 	Hv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▪ bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace: názvosloví, povely 	Čj

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový režim žáků ▪ správné držení těla ▪ koordinace těla ▪ správné obutí a oblečení 	Prv OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ▪ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutě- žích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry ▪ základy gymnastiky ▪ cvičení s hodbou ▪ přetahy, přetlaky ▪ základy atletiky ▪ plavání (povinný kurz – 20 vyučovacích hodin) ▪ manipulace s míčem ▪ pobyt v přírodě, turistika 	Hv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▪ bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace: názvosloví, povely 	Čj

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti ▪ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový režim ▪ příprava organismu na zátěž a uklidnění ▪ koordinace pohybu, rozvoj zdatnosti 	Př OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základy gymnastiky ▪ cvičení s hodbou ▪ průpravné úpoly ▪ atletika ▪ sportovní hry, manipulace s míčem ▪ turistika ▪ bruslení (podle možností) 	Hv
<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodné oblečení ▪ organizace a bezpečnost při cvičení i přípravě a ukládání náradí, pomůcek a náčiní ▪ první pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ▪ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ▪ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí jednoduché přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizace při Tv ▪ měření a posuzování výkonů ▪ zásady jednání a chování ▪ pravidla pohybových činností 	M, Čj
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení ▪ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace v Tv 	Čj,Vv

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový režim příprava organismu na zátěž a uklidnění koordinace pohybu, rozvoj zdatnosti 	Př OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her 	<ul style="list-style-type: none"> základy gymnastiky cvičení s hodbou průpravné úpoly atletika sportovní hry, manipulace s míčem turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turis- tické akce; přežití v přírodě, orien- tace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla bruslení (podle možností) 	Hv
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> vhodné oblečení organizace a bezpečnost při cvičení i přípravě a ukládání náradí, pomůcek a náčiní první pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí jednoduché přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> organizace při Tv měření a posuzování výkonů zásady jednání a chování pravidla pohybových činností 	M, Čj
<ul style="list-style-type: none"> užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v Tv 	Čj, Vv

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový režim příprava organismu na zátěž a uklidnění koordinace pohybu, rozvoj zdatnosti 	Př OSV-SRSO OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry úpoly atletika gymnastika plavání míčové hry bruslení (dle možností) lyžování 	
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV měření výkonů a posuzování pohybových dovedností 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový režim příprava organismu na zátěž a uklidnění koordinace pohybu, rozvoj zdatnosti 	Př OSV-SRSO OSV-KR

<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ▪ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry ▪ úpoly ▪ atletika ▪ gymnastika ▪ plavání ▪ míčové hry ▪ bruslení (dle možností) ▪ lyžování 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ▪ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▪ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ▪ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace v TV ▪ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ▪ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ▪ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ▪ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový režim ▪ příprava organismu na zátěž a uklidnění ▪ koordinace pohybu, rozvoj zdatnosti ▪ hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	Př OSV-SRSO OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ▪ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry ▪ úpoly ▪ atletika ▪ gymnastika ▪ plavání ▪ míčové hry ▪ bruslení (dle možností) ▪ lyžování 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace v TV ▪ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▪ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▪ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ▪ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ▪ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ historie a současnost sportu ▪ zásady jednání a chování 	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ▪ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ▪ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ▪ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybový režim ▪ příprava organismu na zátěž a uklidnění ▪ koordinace pohybu, rozvoj zdatnosti ▪ hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	Př OSV-SRSO OSV-KR
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ▪ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pohybové hry ▪ úpoly ▪ atletika ▪ gymnastika ▪ plavání ▪ míčové hry ▪ bruslení (dle možností) ▪ lyžování 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ▪ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikace v TV ▪ měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ▪ historie a současnost sportu ▪ zásady jednání a chování 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▪ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ▪ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ▪ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ▪ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 		
---	--	--

5.15 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví je zaměřeno na základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví, učí žáky aktivně se podílet na ochraně zdraví ve všech jeho složkách a být za ně odpovědný, žáci si upevňují základní hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí se dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům, čelit vlastnímu ohrožení v každodenním životě, prohlubují si poznatky o rodině, společenství vrstevníků a vztazích mezi lidmi, získávají orientaci v základních otázkách sexuality a jsou vedeni k uplatňování odpovědného sexuálního chování.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- vyhledávat a třídit informace a využívat je v procesu učení
- vytvářet si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat a plánovat způsoby řešení problémů-mimořádné, krizové situace-vyhledávat vhodné informace napomáhající k řešení
- kriticky myslet a být schopni hájit své názory a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- osvojit si kultivovaný ústní projev na odpovídající úrovni
- aktivně se zapojit do diskuse, při respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat v týmu a podílet se na utváření pracovní a korektní atmosféry v něm
- umět poskytnout v případě potřeby pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- respektovat názory ostatních
- formovat volní a charakterové rysy a zodpovědně se rozhodovat podle dané konkrétní situace

- respektovat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- organizovat vlastní práci co nejefektivněji
- při vyhledávání informací využívat moderní techniku

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. ▪ vysvětlí role členů komunity (rodina, třída, spolky...) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity ▪ rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	Čj

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky i sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> - výživa a stravování, pitný režim - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - denní režim - tělesná a duševní hygiena - prevence chorob - základy první pomoci rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> - stres a jeho překonávání - psychická onemocnění - rizikové chování - nebezpečné látky, předměty a situace - těžké životní situace - kriminalita mládeže - násilí - autodestruktivní závislosti 	<p>OSV-P</p>
<ul style="list-style-type: none"> uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni ; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 		
<ul style="list-style-type: none"> respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. vysvětlí role členů komunity (rodina, třída, spolky...) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi lidmi a formy soužití <ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy) - manželství a rodičovství 	<p>Př</p>
<ul style="list-style-type: none"> respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam 	<ul style="list-style-type: none"> změny v životě člověka a jejich reflexe <ul style="list-style-type: none"> - etapy lidského života - reprodukční zdraví - zdrženlivost, promiskuita - těhotenství a rodičovství 	<p>Ch</p>

zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- poruchy pohlavní identity	
<ul style="list-style-type: none"> vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 	<ul style="list-style-type: none"> rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - manipulativní reklama a informace, reklamní vlivy, působení sekt 	Př

5.16 Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Člověk a svět práce vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, doplňuje celé základní vzdělání.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky zpracovávat porovnáváním
- kriticky zhodnotit výsledky učení

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení
- užívat různých postupů

Kompetence komunikativní

- užívat informační a komunikační prostředky a technologie
- rozumět různým typům obrazových materiálů a tvořivě je využívat

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracovat ve skupině, podílet se na utváření pracovního prostředí týmu
- podílet se na vytváření dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanská

- respektovat, chránit a oceňovat tradice
- uchovávat kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržovat vymezená pravidla v zájmu ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- přispívat k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti s vědomím nutnosti kvality, funkčnosti a smysluplnosti

Kompetence digitální

- používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívání jich v učení
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- kriticky hodnotí přínosy nových technologií a reflektuje rizika v jejich používání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 1.

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> práce s papírem, přírodninami, modelovací hmotou, kartonem, textilem, drátem, folií aj. pracovní pomůcky a nástroje funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy lidové zvyky, tradice, řemesla 	Čj, Vv OSV-RSP

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů 	M, Vv

Pěstítecké práce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen pěstování pokojových rostlin 	Prv, Čj

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla správného stolování 	Prv

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 2.

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> práce s papírem, přírodninami, modelovací hmotou, kartonem, textilem, drátem, folií aj. pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy lidové zvyky, tradice, řemesla 	Čj, Vv OSV-RSP

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů 	M, Vv

Pěstitelské práce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen pěstování pokojových rostlin 	Prv, Čj

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla správného stolování 	Prv

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 3.

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> práce s papírem, přírodninami, modelovací hmotou, kartonem, textilem, drátem, folií aj. vlastnosti materiálu pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla 	Čj, Vv OSV-RSP

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	M, Vv

Pěstitelské práce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování pěstování rostlin ze semen pěstování pokojových rostlin 	Prv, Čj

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla správného stolování jednoduchá úprava stolu základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin 	Prv

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 4.

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály, přírodninami, pomůckami, nástroji a náčiním organizace práce zásady první pomoci lidové zvyky, tradice, řemesla 	Čj, Vv, Př OSV-RSP

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicí (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	M, Vv

Pěstitelské práce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	Prv, Čj, Vv

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy

<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a pravidla společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> stolování seznámení se se školní kuchyňkou výběr, nákup a skladování potravin technika v kuchyni - historie a význam 	Prv
---	---	-----

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 5.

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s různými materiály, přírodninami, pomůckami, nástroji a náčiním organizace práce zásady první pomoci 	Čj, Vv, Př OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> lidové zvyky, tradice, řemesla 	

Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicí (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	M, Vv

Pěstitelské práce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	Prv, Čj, Vv

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a pravidla společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> stolování seznámení se se školní kuchyňkou výběr, nákup a skladování potravin technika v kuchyni - historie a význam 	Prv

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 6.

Pěstitelské práce, chovatelství

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu prokáže základní znalost chovu drobných zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování zelenina okrasné rostliny léčivé účinky rostlin chovatelství 	Př EV-LAPŽP

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> kuchyně potraviny příprava pokrmů úprava stolu a stolování 	EV-LAPŽP

Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu pracovní pomůcky jednoduché pracovní operace úloha techniky v životě člověka technika a životní prostředí 	F

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti
Ročník: 7.

Pěstitelské práce, chovatelství

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ▪ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ▪ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ▪ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ▪ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat ▪ zásady bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní podmínky pro pěstování ▪ zelenina ▪ okrasné rostliny ▪ ovocné rostliny ▪ léčivé rostliny, koření ▪ podmínky chovu zvířat ▪ bezpečnost chovu ▪ kontak se známými a neznámými zvířaty 	Př EV-LAPŽP

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ▪ připraví jednoduché pokrmy se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kuchyně ▪ potraviny ▪ příprava pokrmů ▪ úprava stolu a stolování 	EV-LAPŽP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 		

Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ▪ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a postupů ▪ užívá technickou dokumentaci, připraví vlastní jednoduchý náčrt ▪ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastnosti materiálu ▪ pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ▪ jednoduché pracovní postupy ▪ technické náčrty a výkresy ▪ nádody a dokumentace ▪ úloha techniky v životě člověka ▪ technika a volný čas ▪ tradice a řemesla 	F, ICT

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti
Ročník: 8.

Příprava pokrmů

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> kuchyně potraviny příprava pokrmů úprava stolu a stolování 	Př

Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienické a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> finance, provoz a údržba domácnosti elektrotechnika v domácnosti 	F

Svět práce

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí své osobnostní zvláštnosti, možnosti i omezení a pochopí, které faktory ovlivňují proces sebepoznávání pro správnou volbu povolání posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy naučí se plánovat po etapách důležité životní kroky, přehodnocovat dosažené cíle, stanovovat realistické cíle a hledat účinné strategie 	<ul style="list-style-type: none"> sebezpoznavání, volba profesní orientace, trh práce rozhodování akční plánování 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomí si nevyhnutelnost změn v životě, zamyslí se nad změnami, se kterými se bude muset vyrovnat po odchodu ze ZŠ a pozná způsoby, jak se na ně připravit a zvládnout je ▪ získá přehled o nabídkách vzdělávání, profesní přípravy a zaměstnání, pozná místní možnosti a příležitosti ▪ pochopí nutnost spojovat rozhodování s vyhledáváním potřebných informací, znalostí vhodných příležitostí a svých osobních předpokladů ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ▪ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě ▪ využije profesní a poradenské služby pro výběr vzdělávání ▪ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ adaptace na životní změny ▪ možnosti absolventa ZŠ, volba profesní orientace ▪ informační základna pro volbu povolání, trh práce, zaměstnání, podnikání ▪ povolání lidí ▪ druhy pracovišť ▪ volba profesní orientace – osobní zájmy a cíle ▪ náplň učebních a studijních oborů ▪ poradenské služby ▪ pracovní příležitosti 	<p>F, ICT</p>
---	--	---------------

Rozšiřující oblast – přehled volitelných předmětů

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Nabídka předmětů kopíruje jednotlivé vzdělávací oblasti školního plánu. Žák si vybere volitelný předmět, který bude navštěvovat po celé období školního roku. Počet volitelných předmětů vypsanych vedením školy ve školním roce je závislé od počtu žáků v daných ročnících, za uplatňování zásady nabídky předmětů z co největšího počtu oblastí.

5.17 Konverzace v Aj / Nj / Šj

Charakteristika předmětu

Předmět Konverzace se vyučuje v prvním cizím jazyce – v anglickém jazyce (Aj). Výuka probíhá ve skupinách od šestého do devátého ročníku. Dále v německém jazyce (Nj) a španělském jazyce (Šj) a výuka probíhá ve skupinách od sedmého do devátého ročníku, v každé skupině dvě hodiny týdně. Důraz je kladen na cizojazyčné dialogy v různých běžných denních situacích, práci s autentickými materiály a se slovníkem, ve výuce je věnován větší prostor reáliím zemí, kde se příslušným jazykem hovoří. Prohlubují se znalosti získané v hodinách cizího jazyka. Získané kompetence mohou žáci využívat při pobytech v zahraničí.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- propojovat získané poznatky do širších celků
- vyhledávat a kombinovat informace

Kompetence k řešení problémů

- řešit běžné situace pomocí dialogu, diskuze ve skupině
- formulovat otázky vedoucí k řešení problému

- porozumět autentickému textu

Kompetence komunikativní

- rozšiřovat slovní zásobu potřebnou ke komunikaci,
- pracovat se slovníkem
- naslouchat druhým a vhodně reagovat na jejich slovní projev
- využívat znalostí cizího jazyka při výměnných zahraničních akcích

Kompetence sociální a personální

- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- hodnotit svou činnost na základě jasných kritérií

Kompetence občanské

- rozhodnout se podle dané situace
- prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence pracovní

- organizovat efektivně práci ve dvojici, skupině, týmu

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- vést ke zjednodušení pracovních postupů

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Aj

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže vytvořit několik souvislých vět o své rodině ▪ popíše aktivity ve volném čase, umí používat několik sloves 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ family and friends ▪ volný čas, hobbies 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže pojmenovat zvířata a části jejich těla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ animals and pets 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí vytvořit krátký dialog ▪ umí pojmenovat místa a budovy ve městě ▪ umí se zeptat na cestu a porozumí pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ město a orientace ve městě 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí stručně pohovořit o tradičních oslavách hlavních britských svátků ▪ umí pojmenovat tradiční jídla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ svátky ve Velké Británii (Vánoce, Velikonoce...) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí stručně popsat, jak vypadá jeho kamarád nebo člen rodiny a co má na sobě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ můj kamarád ▪ oblečení 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí pojmenovat místnosti, nábytek a popsat umístění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ můj byt, můj dům ▪ pomoc v domácnosti 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí pojmenovat nejznámější sporty a nemoci, umí stručně pohovořit o svých pocitech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sport, zdraví, nemoci 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí si objednat jídlo a zaplatit ▪ umí pojmenovat několik jídel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v restauraci 	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Aj

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
-----------------------------------	--------------	---

<ul style="list-style-type: none"> hovoří o cestování, srovnává život v různých zemích hovoří o zábavě, plynule čte 	<ul style="list-style-type: none"> volný čas, sporty, cestování, dopravní prostředky, film, televize 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> umí se zeptat, co si kdo přeje umí požádat o jídlo nebo oblečení umí odmítnout i přijmout nabízené zboží a zeptat se na cenu 	<ul style="list-style-type: none"> nakupování 	
<ul style="list-style-type: none"> umí se zeptat na cestu a dát podrobnější pokyny umí pojmenovat různá místa, instituce a stavby ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> orientace ve městě 	
<ul style="list-style-type: none"> umí porovnávat dva minulé děje umí vyprávět o počasí na dovolené umí pojmenovat různé přírodní jevy a katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> pčasí přírodní jevy a katastrofy 	
<ul style="list-style-type: none"> zná nejdůležitější svátky a zvyky v USA 	<ul style="list-style-type: none"> svátky v USA 	
<ul style="list-style-type: none"> zná nejznámější památky z Londýna 	<ul style="list-style-type: none"> Londýn 	
<ul style="list-style-type: none"> dovede vést konverzaci o své budoucnosti – povolání, rodině i o budoucnosti naší planety 	<ul style="list-style-type: none"> jak si představuji budoucnost 	
<ul style="list-style-type: none"> umí formulovat svůj problém a zeptat se na radu 	<ul style="list-style-type: none"> u lékaře, zubaře, veterináře 	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Aj

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> zná základní údaje o New Yorku 	<ul style="list-style-type: none"> New York 	Z OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> porovnává oblečení v minulosti a současnosti, nakoupí oblečení podle velikostí a druhů, podrobně popíše vzhled osoby 	<ul style="list-style-type: none"> móda, vzhled 	
<ul style="list-style-type: none"> dovede odhadnout neznámá slova z kontextu zná stručnou historii Anglie 	<ul style="list-style-type: none"> Robin Hood, stručná historie, bitva u Hastingsu 	
<ul style="list-style-type: none"> dovede diskutovat na téma zdraví, zdravá výživa 	<ul style="list-style-type: none"> zdravá výživa, jídlo 	
<ul style="list-style-type: none"> porozumí náročnějšímu textu, umí vyprávět souvislý příběh s pomocí slovníku 	<ul style="list-style-type: none"> záhady a tajemství 	
<ul style="list-style-type: none"> popisuje své zážitky z návštěvy Prahy, umí vyprávět o Praze cizinci 	<ul style="list-style-type: none"> Praha 	
<ul style="list-style-type: none"> umí slušnou formou vyjádřit nesouhlas a obhájit svůj názor umí podávat návrhy a hovořit o zacházení se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> ochrana životního prostředí, ohrožená zvířata 	
<ul style="list-style-type: none"> zná stručný obsah knihy Marka Twaina, plynule čte a vypravuje 	<ul style="list-style-type: none"> Mark Twain – Dobrodružství Toma Sawyera 	

▪ srovnává český a britský vzdělávací systém, vyjadřuje své názory	▪ systém vzdělávání ve Velké Británii	
--	---------------------------------------	--

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Aj

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni ▪ rozpozná a pochopí problém, promyslí způsob řešení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ šikanování, vztahy mezi lidmi, pomoc druhému 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjadřuje souvisle bez gramatických chyb svůj názor a oceňuje hodnotu věcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reklamy, média 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá vedlejší vztahné věty, zná nejznámější díla Shakespeara a Poea 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Shakespeare, E.A.Poe 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ hovoří a píše v souvětích ▪ odhaduje významy slov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ životopis, budoucí povolání 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí nastínit problém a jeho řešení ▪ porovnává způsob života v minulosti a dnes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vynálezy, změny životního stylu 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá dovětky a jiné prostředky k oživení textu, kriticky myslí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ můj přítel 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá informační a komunikační prostředky ke komunikaci s okolním světem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hotel, letiště, restaurace 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopen plynule hovořit na různá témata s rodilými mluvčími ▪ domluví se v zahraničí ▪ zná základní údaje o anglicky mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Austrálie a Nový Zéland 	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Nj

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ upevňuje správné osvojování slovní zásoby s ohledem na fonetickou stránku ▪ sestaví krátký rozhovor na dané téma ▪ porozumí jednoduchému autentickému textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ číselky, časové údaje ▪ autentické materiály (říkadla, básničky) ▪ jednoduché texty, texty s obrázky ▪ praktické použití určitého a neurčitého členu v různých situacích ▪ zvířata 	OSV-RSP

<ul style="list-style-type: none"> vede jednoduchou komunikaci v situaci související se životem v rodině, ve škole orientuje se v základních zeměpisných, společenských a kulturních realitách SRN porozumí autentickému textu informativního charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> realie SRN (základní údaje) rozšiřující slovní zásoba využitelná při nákupu v obchodě, v restauraci rozhovor s kamarádem na téma kultura, sport svátky v německy mluvících zemích 	OSV-RSP
---	--	---------

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Nj

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vede komunikaci v situacích souvisejících s jeho osobním životem a se životem ve škole, s cestováním a nakupováním dokáže podat základní informace o své zemi v německém jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> realie České republiky v německém jazyce režim dne, koníčky – rozšiřující slovní zásoba cestování, nakupování – vedené dialogů práce s výukovými programy 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> vede komunikaci v situacích souvisejících přírodou, ochranou životního prostředí, technikou řeší situace související se získáváním a poskytováním různých informací používá dvojjazyčné slovníky, porozumí úryvkům autentických textů má základní poznatky o realitách Švýcarska 	<ul style="list-style-type: none"> realie Švýcarska rozšiřující slovní zásoba na téma orientace ve městě, životní prostředí, zdraví práce s autentickými texty – pohádky, jejich dramatizace práce s výukovými programy, vyhledávání informací na internetu 	OSV-RSP návštěva partnerské školy

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Nj

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> porozumí zřetelně vyslovované konverzaci nebo poslechovému cvičení běžně používá dvojjazyčné slovníky, porozumí úryvkům tištěných autentických textů má základní poznatky o realitách Rakouska řeší formou dialogů běžné denní situace 	<ul style="list-style-type: none"> realie Rakouska rozšiřující slovní zásoba na téma povolání a jeho volba práce s autentickými texty – báseň práce s výukovými programy a na německém internetu 	OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Šj

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vede jednoduchou komunikaci v situaci související se životem v rodině, ve škole orientuje se v základních zeměpisných, společenských a kulturních realitách SRN porozumí autentickému textu informativního charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> realie Španělska (základní údaje) rozšiřující slovní zásoba využitelná při nákupech v obchodě, v restauraci rozhovor s kamarádem na téma kultura, sport svátky ve španělsky mluvících zemích 	OSV-RSP
<ul style="list-style-type: none"> vede komunikaci v situacích souvisejících s jeho osobním životem a se životem ve škole, s cestováním a nakupováním dokáže podat základní informace o své zemi v německém jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> realie České republiky ve španělském jazyce režim dne, koníčky – rozšiřující slovní zásoba cestování, nakupování – vedené dialogů práce s výukovými programy 	OSV-RSP

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Šj

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> vede komunikaci v situacích souvisejících přírodou, ochranou životního prostředí, technikou řeší situace související se získáváním a poskytováním různých informací používá dvojjazyčné slovníky, porozumí úryvkům autentických textů má základní poznatky o realitách Švýcarska 	<ul style="list-style-type: none"> realie španělsky mluvících zemí rozšiřující slovní zásoba na téma orientace ve městě, životní prostředí, zdraví práce s autentickými texty – pohádky, jejich dramatizace práce s výukovými programy, vyhledávání informací na internetu 	OSV-RSP návštěva partnerské školy

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Konverzace v Šj

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> porozumí zřetelně vyslovované konverzaci nebo poslechovému cvičení běžně používá dvojjazyčné slovníky, porozumí úryvkům tištěných autentických textů má základní poznatky o realitách Rakouska řeší formou dialogů běžné denní situace 	<ul style="list-style-type: none"> realie španělsky mluvících zemí rozšiřující slovní zásoba na téma povolání a jeho volba práce s autentickými texty – báseň práce s výukovými programy a na španělském internetu 	OSV-RSP

5.18 Matematický seminář

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Matematický seminář rozvíjí logické myšlení, paměť, rozvíjí abstraktní a analytické myšlení. Těžiště výuky spočívá v osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium i pro normální život. Žáci si uvědomí, že matematika se nachází nejen ve všech oborech lidské činnosti, ale také v přírodě.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- rozvíjet logické, kombinatorické a pravděpodobnostní myšlení
- rozvíjet a posilovat psychické procesy, které jsou základem efektivního učení
- naučit se operovat s matematickými symboly a znaky
- poznávat historický vývoj matematiky a uplatňovat tyto poznatky v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- analyzovat problémovou situaci, určit, které informace chybí pro řešení problému a které jsou nadbytečné
- v konstruktivistickém duchu rozvíjet poznatkové okruhy a metody matematiky jako nástroje řešení praktických problémů (pojmy: číslo, proměnná, závislosti a funkce, geometrizace reálného světa, neurčitost jevů v pojetí statistiky a pravděpodobnosti)
- modelovat reálné situace matematickými nástroji a poté interpretovat výsledky v jazyce reálné situace
- využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- číst s porozuměním zadání řešených problémů
- jasně logicky a přesně formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- navrhnout řešení a hledat argumenty pro jejich odůvodnění, logicky zdůvodňovat výsledky vlastního řešení
- převádět matematické znaky a symboly do hovorového jazyka

Kompetence sociální a personální

- zlepšovat jejich dovednost vést diskusi v malé skupině a účastnit se jí
- efektivně spolupracovat s ostatními žáky při řešení úloh, při projektech
- rozvíjet představivost a tvůrčí fantazii v nejrůznějších podobách
- poznávat možnosti a význam matematiky pro praktický život

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnost za domácí přípravu

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně školní potřeby, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla a plnit povinnosti a závazky

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Matematický seminář
Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace s přirozenými čísly a desetinnými čísly řádu desetin a setin modeluje a kreslí sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Aritmetika:</u> <ul style="list-style-type: none"> -přirozená čísla -desetinná čísla řádu desetin a setin -zlomek jako část celku 	
<ul style="list-style-type: none"> Narýsuje čtverec, obdélník, pravoúhlý trojúhelník Převádí jednotky obsahu Řeší úlohy z praxe (výpočty obsahů čtverců a obdélníků) 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Geometrie:</u> <ul style="list-style-type: none"> -rozeznání rovinných útvarů -měření délek úseček, jednotky délky + převody -obvod obrazce -sestrojení kružnice s daným poloměrem -konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku -výpočet obsahu čtverce a obdélníku, jednotky obsahu+převody -rozeznávání prostorových útvarů -výpočet povrchu krychle, kváдру 	
<ul style="list-style-type: none"> Provádí početní výkony s desetinnými čísly Provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> -porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení -převádění jednotek délky, obsahu a hmotnosti -řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s desetinnými čísly 	
<ul style="list-style-type: none"> Určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné Sestrojí obraz rovinného obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> -shodnost geometrických útvarů -osová souměrnost -osa souměrnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozená prvočíslo a číslo složené Provede rozklad přirozeného čísla na prvočinitele Určí čísla soudělná a nesoudělná Určí největší společný dělitel dvou přirozených čísel Určí nejmenší společný násobek dvou přirozených čísel Používá dělitelnost přirozených čísel v praktických úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> -násobek a dělitel -znaky dělitelnosti 2,3,5,10 -prvočísla + rozklad čísla na prvočinitele -společný dělitel, největší společný dělitel -společný násobek, nejmenší společný násobek - čísla soudělná a nesoudělná 	
<ul style="list-style-type: none"> Třídí a popisuje trojúhelníky Určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku. Používá vlastností trojúhelníku v praxi (výška, těžnice, opsaná a vepsaná kružnice) 	<ul style="list-style-type: none"> Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> -vnější a vnitřní úhly trojúhelníku -rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník -výška a těžnice trojúhelníku, těžiště -kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku -trojúhelníková nerovnost 	

<ul style="list-style-type: none"> Vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů Zná a umí převádět jednotky objemu Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů krychle a kvádrů Sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání Řeší úlohy z praxe s použitím objemu a povrchu krychle a kvádrů 	<ul style="list-style-type: none"> Objem a povrch kvádrů a krychle -jednotky objemu: m^3, dm^3, cm^3, mm^3, hl, l, dl, cl, ml -objem krychle a kvádrů -povrch krychle a kvádrů -stěnová a tělesová úhlopříčky -zobrazení krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání 	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Matematický seminář

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní výkony s desetinnými čísly orientuje se v rovině a prostoru provádí úpravy zlomků a výpočty se zlomky pracuje s vlastnostmi trojúhelníků a středově souměrných útvarů užívá početní výkony s celými čísly v praxi užívá početní výkony s racionálními čísly v praxi řeší úlohy z praxe za použití znalostí rovnoběžníků řeší úlohy z praxe s využitím poměru používá dané měřítko při zhotovení a čtení map a plánů sestrojuje grafy přímé a nepřímé úměrnosti a čte z nich využívá trojčlenku při řešení slovních úloh řeší úlohy z praxe za použití znalostí trojúhelníku a lichoběžníku řeší úlohy z praxe s užitím procentových počtů a jednoduchého úrokování 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Zlomky:</u> <ul style="list-style-type: none"> -porovnávání zlomků -početní operace se zlomky -smíšená čísla <u>Shodnost a středová souměrnost:</u> <ul style="list-style-type: none"> -věty o shodnosti trojúhelníků -útvary středově souměrné <u>Celá čísla, racionální čísla:</u> <ul style="list-style-type: none"> -absolutní hodnota čísla -sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel -záporná desetinná čísla a záporná racionální čísla -početní operace s racionálními čísly <u>Rovnoběžníky:</u> <ul style="list-style-type: none"> -výšky a úhlopříčky rovnoběžníku -konstrukce rovnoběžníku -obvod a obsah rovnoběžníku <u>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost:</u> <ul style="list-style-type: none"> -praktické použití poměru -měřítko plánů a map -grafy přímé a nepřímé úměrnosti -trojčlenka <u>Trojúhelník a lichoběžník:</u> <ul style="list-style-type: none"> -obsah trojúhelníku -vlastnosti a konstrukce lichoběžníku -obvod a obsah lichoběžníku <u>Procenta, promile:</u> <ul style="list-style-type: none"> -výpočet 1%, základu, procentové části, počtu procent -zajímavé příklady z praxe -úroková míra, úrok -výpočet 1‰, základu <u>Hranoly:</u> <ul style="list-style-type: none"> -objem a povrch hranolu -sítě hranolů 	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Matematický seminář
Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v daných tématech ▪ určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru ▪ užívá Pythagorovu větu v praxi ▪ provádí základní početní operace s mocninami, zapisuje ▪ dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ▪ určí hodnotu číselného výrazu, zapíše slovní text pomocí ▪ výrazů s proměnnými, sčítá, odčítá, násobí výrazy, upraví ▪ výraz vytýkáním před závorku, užívá vzorce ke zjednodušení výrazů ▪ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ▪ sestavuje tečnu ke kružnici, užívá Thaletovy kružnice v ▪ praxi, určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a dvou ▪ kružnic, řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, povrchu a objemu válce ▪ sestaví tečnu ke kružnici v daném bodě a z daného bodu ▪ ležícího vně kružnice, trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané ▪ různými prvky (strana, úhel, výška, těžnice, kružnice ▪ opsaná nebo vepsaná) ▪ provádí statistická šetření, zapisuje jeho výsledky (tabulka, diagram), interpretuje je v praxi, vypočítává aritmetický průměr, určuje modus a medián, čte a sestavuje diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta:</u> -druhá mocnina -druhá odmocnina -Pythagorova věta ▪ <u>Mocniny s přirozeným mocnitelem (exponentem):</u> -operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti -zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ▪ <u>Výrazy:</u> -číselný výraz a jeho hodnota, výraz s proměnnou, celistvý výraz, mnohočlen ▪ <u>Lineární rovnice:</u> -rovnost, vlastnosti rovnosti -lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (=řešení) lineární rovnice, ekvivalentní úpravy lineární rovnice, zkouška ▪ <u>Kruh, kružnice, válec:</u> -kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky (tětiva, tečna), vzájemná poloha dvou kružnic (středná), délka kružnice, obsah kruhu (číslo π), válec (sít', podstavy, plášť), povrch a objem válce ▪ <u>Konstrukční úlohy:</u> -množiny bodů dané vlastnosti, základní konstrukční úlohy, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků ▪ <u>Základy statistiky:</u> -statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus, diagramy (sloupkový, kruhový) 	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty
Vyučovací předmět: Matematický seminář
Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> užívá početní výkony s racionálními čísly v praxi řeší úlohy z praxe s využitím poměru sestrojuje grafy přímé a nepřímé úměrnosti řeší úlohy z praxe s užitím procentových počtů a promile pracuje s vlastnostmi trojúhelníků, osově a středově souměrných útvarů řeší úlohy z praxe za použití znalostí trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku řeší úlohy z praxe s použitím různých typů hranolů určuje druhou mocninu a odmocninu užívá Pythagorovu větu v praxi určí hodnotu číselného výrazu, zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými, sčítá, odčítá, násobí výrazy, upraví výraz vytýkáním před závorku, užívá vzorce ke zjednodušení výrazů řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav řeší úlohy z praxe a slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, povrchu a objemu válce trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky (strana, úhel, výška, těžnice, kružnice opsaná nebo vepsaná) užívá podobnosti při řešení úloh z praxe umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, používá soustavu k řešení slovních úloh umí poznat funkci, zapsat její definiční obor a obor hodnot zná vzorce i grafy lineární fce a nepřímé úměrnosti umí graficky vyřešit soustavu rovnic narýsuje síť jehlanu a kužele, umí používat v úlohách z praxe povrch a objem jehlanu, kužele a koule popisuje závislosti z praktického života tvorí a doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel vyhledává, sbírá a třídí data sestavuje a čte tabulky a diagramy umí na příkladech z praxe používat jednoduché úročení zaokrouhluje a provádí odhady danou přesností účelně využívá kalkolátor 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Racionální čísla:</u> -početní operace s racionálními čísly <u>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost:</u> -praktické použití poměru -grafy přímé a nepřímé úměrnosti <u>Procenta, promile:</u> -výpočet 1%, základu, procentové části, počtu procent -zajímavé příklady z praxe -výpočet 1‰, základu <u>Shodnost, osová a středová souměrnost:</u> -věty o shodnosti trojúhelníků -útvary osově a středově souměrné <u>Trojúhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky:</u> -vlastnosti a konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníku a lichoběžníku -obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku <u>Hranoly:</u> -objem a povrch hranolu -sítě hranolů <u>Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta:</u> -druhá mocnina -druhá odmocnina -Pythagorova věta <u>Výrazy:</u> -číselný výraz a jeho hodnota, výraz s proměnnou, celistvý výraz, mnohočlen <u>Lineární rovnice:</u> -lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (=řešení) lineární rovnice, ekvivalentní úpravy lineární rovnice, zkouška <u>Kruh, kružnice, válec:</u> -délka kružnice, obsah kruhu (číslo π), válec (sít, podstavy, plášť), povrch a objem válce <u>Konstrukční úlohy:</u> -množiny bodů dané vlastnosti, základní konstrukční úlohy, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků <u>Podobnost</u> -podobnost geometrických útvarů a trojúhelníků -dělení úsečky, zmenš., zvětšení 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Soustavy rovnic</u> -soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými -řešení soustavy met. dosazovací a sčítací -řešení slovních úloh pomocí soustav ▪ <u>Funkce</u> -soustava souřadnic, přiřazování, předpisy -funkce, definiční obor fce, obor hodnot fce -přímá úměrnost -lineární funkce, konstantní fce, rostoucí a klesající fce -grafické řešení soustav -nepřímá úměrnost+graf ▪ <u>Jehlan, kužel, koule</u> - síť jehlanu a kužele - povrch a objem jehlanu, kužele a koule ▪ <u>Základy statistiky</u> -statistický soubor, jednotka, znak, tabulka četnosti, statistické šetření -diagramy (sloupkový, kruhový) ▪ -aritmetický průměr, medián, modus ▪ <u>Finanční matematika</u> -úrok, úroková míra, daň z úroku, jednoduché úročení ▪ termínované úvěry a vklady ▪ goniometrické funkce 	
--	---	--

5.19 Seminář z chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Seminář z chemie slouží k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednostmi poskytnout první pomoc, vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky, podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- orientovat se v různých informačních zdrojích

Kompetence k řešení problémů

- klást si otázky o příčinách a původu různých přírodních jevů a hledat na ně odpověď
- ověřovat si své domněnky více způsoby

Kompetence komunikativní

- pracovat ve skupině, vyjádřit svůj názor a respektovat názory ostatních
- polemizovat nad daným problémem a argumentovat

Kompetence sociální a personální

- přijmout roli ve skupině, podřídit se jejím zájmům

Kompetence občanská

- řídit se zásadami ochrany zdraví člověka
- využívat poznatků chemie k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- dodržovat vymezená pravidla
- využívat poznatky v praxi
- bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Seminář z chemie

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti v chemické pracovně ▪ bezpečně zachází s lihovým kahanem ▪ pozná a rozliší základní chemické sklo, nádobí a pomůcky ▪ posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek ▪ ovládá základní laboratorní techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chemická pracovna – řád ▪ chemické kahaný, chemické nádobí ▪ směsi – oddělování složek směsí ▪ filtrace, destilace, krystalizace ▪ vybrané nekovy a kovy – příprava, jejich vlastnosti ▪ kyseliny a hydroxidy – určit kyselosti a zásaditosti roztoků soli 	

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Seminář z chemie

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší výrobní látky a produkty chemických reakcí ▪ prakticky zvládne některé chemické reakce a zhodnotí jejich využití ▪ zhodnotí důležitost fosilních zdrojů energie – především ropy, využití získaných frakcí ▪ orientuje se ve vybraných látkách a produktech fotosyntézy ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi, vliv na životní prostředí ▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaktivita kovů ▪ elektrolýza a model galvanického článku ▪ uhlovodíky, jejich složení, důkaz prvků ▪ přírodní látky a jejich důkaz ▪ plasty – ověřování jejich vlastností 	
--	--	--

5.20 Seminář z fyziky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Seminář z fyziky přibližuje žákům poznávání zákonitostí přírodních procesů, souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi, učí se kriticky uvažovat o světě z hlediska jeho fyzikální stránky, získané vědomosti ověřují na pokusech prakticky.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- provádět pokusy, popsat, co pozoruje, vyslovit hypotézu
- pracovat s informačními zdroji s využitím matematických znalostí

Kompetence k řešení problémů

- získávat informace potřebné k dosažení cíle
- hledat vlastní postup řešení a jeho realizace
- vyjadřovat závěry a obhajovat je

Kompetence komunikativní

- vyjadřovat se k věci, ústní i písemnou formou
- aktivně naslouchat a pak reagovat
- spolupracovat při řešení úloh ve dvojici, menší skupině a efektivně komunikovat

Kompetence sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- provádět sebehodnocení
- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti, svou zodpovědnost za domácí přípravu

Kompetence pracovní

- zorganizovat si své pracoviště a dodržovat čas
- pracovat podle návodů a pokynů, dodržovat bezpečnost práce

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Seminář z fyziky

Ročník: 6. – 9. ročník

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popisuje fyzikální děje změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charak- terizující látky a tělesa využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet 	<ul style="list-style-type: none"> měření veličin magnet, magnetické pole, magnetická síla algoritmus řešení fyzikální úlohy elektrický obvod 	M
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi veličinami při řešení praktických problémů využívá prakticky poznatky o elektrických obvodech 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> pohyby těles (rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý) algoritmus řešení fyzikální úlohy rovnoměrný pohyb grafy skládání sil (výslednice dvou sil stejných a opačných směrů) Newtonovy zákony (první, druhý, třetí) moment síly páka, kladka Pascalův zákon, hydraulické zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak ($p = \rho g h$, atmosférický tlak a jevy v atmosféře) Archimédův zákon (vztlaková síla) 	M, Z

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> pohybová a polohová energie vnitřní energie elektrická energie, výkon elektromagnetická indukce výroba a přenos el. energie přeměny skupenství (tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, vypařování a var kapaliny) elektrický obvod (zdroj napětí, spotřebič, spínač) bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními elektrický proud měření el. proudu a napětí 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> elektrické vlastnosti látek elektrický odpor 	

5.21 Seminář z přírodovědných předmětů

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Seminář z přírodovědných předmětů směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, umožňuje poznat přírodu jako systém, učí aplikovat přírodovědné poznatky do běžného života, seznamuje žáky se stavbou živých organismů, vede k chápání souvislostí mezi stavem přírody a závislosti člověka na přírodních zdrojích.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vyhledávat, třídit a propojovat informace
- správně používat odborné terminologie
- samostatně pozorovat a porovnávat

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat různé způsoby řešení situací a zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- písemně i ústně komunikovat žák-žák, žák-učitel
- diskutovat o daných problémech na určité úrovni
- hodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- rozvrhnout časově a efektivně práci

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Seminář z přírodovědných předmětů

Ročník: 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
Biologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje základní části rostlinného těla ▪ zakládá herbář ▪ třídí ▪ používá moderní techniku ▪ připravuje jednoduché preparáty ▪ vyhledává a určuje rostliny ▪ pracuje s odbornou literaturou ▪ zařazuje ▪ sleduje výskyt na Příbramsku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praktické metody poznávání přírody ▪ rostliny v okolí školy ▪ nižší a vyšší rostliny 	
Biologie živočichů <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje bezobratlé, obratlovce ▪ porovnává, zhotovuje správné nákresy, popisuje ▪ zařazuje druhy do taxonomických skupin ▪ pozoruje výskyt druhů na Příbramsku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praktické poznávání přírody 	
Praktické poznávání přírody <ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody. ▪ dbá na hygienu práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praktické poznávání přírody 	
Biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní a přesvědčí se o významu funkcí některých orgánů ▪ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ▪ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ▪ Sleduje trendy péče o lidské tělo ▪ Pečuje o své zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praktické poznávání přírody ▪ Pozoruje kůži, přesvědčí se o významu papilárních linií ▪ Oko – přesvědčí se o zdravém vidění, slepé skvrně, prostorové vidění ▪ Končetiny – doakzuje zdravé chodidlo ▪ Reflexy – nepodmíněné – 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovnává výsledky nových trendů 	dominantní hemisféra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ověří si vztahy mezi organismy ▪ Sleduje výskyt chráněných území na Příbramsku ▪ Navrhuje zlepšení životního prostředí ▪ Kritizuje negativní chování člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praktické poznávání přírody 	

5.22 Seminář ze zeměpisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář ze zeměpisu svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět přírodním procesům, a osvojit si praktické zeměpisné dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně a objektivně pozorovat, experimentovat a měřit, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí zkoumat souvislosti a vztahy mezi přírodními procesy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vyhledávat, třídit a propojovat informace
- správně používat odborné terminologie
- samostatně pozorovat a porovnávat

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat různé způsoby řešení situací a zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- písemně i ústně komunikovat žák-žák, žák-učitel
- diskutovat o daných problémech na určité úrovni
- hodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- rozvrhnout časově a efektivně práci

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Seminář ze zeměpisu

Ročník: 6. - 9. roční

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE <ul style="list-style-type: none"> Tvorba mapových děl, práce s GIS Provádí základní meteorologická měření Provádí základní hydrologická měření 	<ul style="list-style-type: none"> Kartografie Glóbus a mapa Poledníky a rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Čas na zeměkouli 	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ <ul style="list-style-type: none"> Vytváří model Sluneční soustavy, jejích částí Popíše souvislosti mezi jednotlivými složkami přírodní sféry Geomorfologické portfolio Vytvoří a zpracuje fotografie mraků 	<ul style="list-style-type: none"> Vesmír, Země Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra 	
SVĚTOVÉ REGIONY <ul style="list-style-type: none"> Plastická mapa světadílů Zhodnotí charakteristiky jednotlivých světadílů 	<ul style="list-style-type: none"> Regiony světa 	
HOSPODÁŘSTVÍ SVĚTA <ul style="list-style-type: none"> porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<ul style="list-style-type: none"> Politické mapy světa a regionů Světové regiony 	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ <ul style="list-style-type: none"> uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří přehled biomů světa 	
TERÉNNÍ PRAXE <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> Zorientuje mapu okolí školy Určí své stanoviště Na mapě vyhledá orientační body Vytvoří plán trasy Orientuje se pomocí GPS souřadnic 	

5.23 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika je realizován v rozšiřující oblasti jako volitelný od 6. do 9. ročníku.

Vede k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, práce v síti k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje slouží pro zpracování informací s vyhledáním na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se používá elektronické pošty. Získané znalosti a dovednosti jsou aplikovány na úlohách v návaznosti na výuku ostatních předmětů.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využití zkušeností s jiným SW, literaturou a nápovědou
- pořizování takových poznámek, které pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- pochopení, že se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

- komunikaci na dálku prostřednictvím elektronické pošty
- dodržování vžitých konvencí a pravidel forma vhodná pro danou technologii, náležitosti

Kompetence sociální a personální

- práce v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram
- hodnocení své práce i práce ostatních ohleduplnost a takt

Kompetence občanské

- vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- kritické myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- dodržování bezpečnosti a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce
- používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívání jich v učení
- kritické posuzování, spravování a sdílení dat
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- kriticky hodnotit přínosy nových technologií a reflektuje rizika v jejich používání

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá pravidla bezpečnosti práce s PC ▪ orientuje se v historii počítače i v jeho využití v dnešní společnosti ▪ seznámí se s jednotlivými částmi PC sestavy ▪ seznámí se se základními pojmy operačního systému Windows ▪ umí spustit internet, zapsat adresu ▪ ovládá základy vyhledávání na internetu ▪ umí přijmout a odeslat e-mail ▪ zpracuje a prezentuje zadané téma s problematikou IT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnost a hygiena práce s PC ▪ vznik a vývoj počítače, využití ve školství ▪ hardware (přehledné schéma) - základní části umístěné ve skříni PC (základní deska, procesor, paměti ...), vstupní periférie (klávesnice, myš ...), výstupní periférie (monitor, tiskárna, reproduktory ...) ▪ software (přehledné schéma) – obsluha Windows (plocha, okno, hlavní panel ...), jednoduché aplikace ve Windows (malování, po- známkový blik, kalkulačka ...), operace se schránkou (ctrl+C, ctrl+X, ctrl+V) ▪ internetový prohlížeč - vyhledávače (Google, Seznam ...), vyhledávání podle klíčového slova, katalogu, orientace na www stránkách, používání pravého tlačítka při práci s internetem ▪ MS Outlook – seznámení s programem, vytvoření a odeslání nové zprávy, vytvoření vlastní e-mailové schránky ▪ rozšiřující témata – Reklama na internetu, Kriminalita na internetu, Internetové kavárny, Internetové noviny, Netradiční periférie k PC 	<p>F OSV-K MV-KČVMS MV-IVMSR MV-TMS</p>

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá pravidla bezpečnosti práce s PC ▪ orientuje se na klávesnici, správně používá nejdůležitější klávesy (enter, me- zerník, backspace ...) ▪ napíše, upraví a uloží text, otevře již existující soubor textového programu ▪ prohlubuje práci s textovým editorem ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem ▪ vytvoří jednoduchou tabulku a vloží základní vzorce ▪ prohlubuje práci s tabulkovými editory ▪ zpracuje a prezentuje zadané téma s problematikou IT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnost a hygiena práce s PC ▪ práce s klávesnicí ▪ MS Word – úpravy napsaného textu, jednoduché formátování textu, uspořádání textu na stránce, pohyb kurzoru v textu, psaní textu s dodržением základních typografických pravidel, vytvoření tabulky, práce s obrázkem, uložení a tisk dokumentu ▪ MS Excel – vytvoření tabulky v dané oblasti (označení myši), její ohraničení, vyplnění textem a číslem, formát buňky, vložení vzorce, vytvoření grafu ▪ rozšiřující témata – Úklid Windows a počítače, Nakupování na internetu, Komunikace přes internet zdarma, Najdi rychle autobus/vlak/letadlo, Převod do PDF, Elektronický podpis, Komprimační programy, Možnosti připojení k internetu 	<p>F OSV-K MV-KČVMS MV-IVMSR MV-TMS</p>
---	---	---

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá pravidla bezpečnosti práce s PC ▪ vytvoří prezentaci na libovolné téma ▪ je schopen prezentovat výsledky své práce před spolužáky ▪ rozumí pojmům vektorová a bitmapová grafika ▪ orientuje se v pojmech: rozlišení, velikost obrázku, barevná hloubka ... ▪ zná základní grafické formáty souborů ▪ zvládá základní úpravy v grafických programech ▪ zpracuje a prezentuje zadané téma s problematikou IT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezpečnost a hygiena práce s PC ▪ MS Powerpoint – popis prostředí, vkládání textů a obrázků, oživení prezentace prezentace s použitím efektů a zvuků, vyhledání potřebných informací a obrázků na internetu, prezentace před spolužáky a s použitím dataprojektoru a plátna ▪ počítačová grafika – získávání obrázků ▪ rastrové a vektorové programy (GIMP, Zoner Callisto, Inkscape) – popis prostředí, prohlížení a úpravy obrázků, formáty pro ukládání, tisk obrázku ▪ rozšiřující témata – Základní pravidla kompozice, Prohlížeče PDF, E-book 	<p>F</p>

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ovládá pravidla bezpečnosti práce s PC zvládá základní editaci zvukových záznamů, poznává a používá různé audio- formáty a nástroje na jejich ukládání, otevírání a přehrávání natáčí krátké šoty na videokameru, edituje audio- a video- formáty v PC a přehraje video a audio v různých počítačových přehrávačích vyhledá, zhodnotí kvalitu, stáhne, instaluje a nastaví program na editaci audio a video souborů vytváří jednoduché webové stránky zpracuje a prezentuje zadané téma s problematikou IT 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost a hygiena práce s PC Audacity – editace audio záznamu MS Movie Maker – editace videa v počítači, nahrávací technika (mikrofon, videokamera) audio- a video- formáty tvorba webových stránek – struktura webové stránky, popis prostředí editoru rozšiřující témata – Sociální sítě, Klávesové zkratky, Virtuální mechaniky, Porty počítače, Youtube, Přehrávače videí a televize na internetu, Cloudová úložiště dat 	F

5.24 Seminář společenskovedných předmětů

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seminář společenskovedných předmětů je volitelný předmět vytvářený pro žáky se specifickým zájmem o historii i současnost různých oblastí lidského života a kultury. Staví na zkušenostech a poznatcích žáků, které získali v průběhu školního vzdělávání (zejména ve společenskovedných předmětech), ale i z vlastní četby a studia dostupných dokumentů a materiálů. Cílem je, aby si žáci propojili a utřídili poznatky a dovednosti získané ve společenskovedných předmětech, při různých činnostech i v životě mimo školu a aby rozvíjeli své specifické odborné i praktické zájmy.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vyhledávat, třídit a propojovat informace
- správně používat odborné terminologie
- samostatně pozorovat a porovnávat

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat různé způsoby řešení situací a zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- písemně i ústně komunikovat žák-žák, žák-učitel
- diskutovat o daných problémech na určité úrovni
- hodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- rozvrhnout časově a efektivně práci

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vyučovací předmět: Seminář společenskovedných předmětů

Ročník: 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová té- mata, projekty, mezipředmět. vztahy
Dějiny a současnost lidstva <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná a chápe odlišnosti jednotlivých děj. epoch a jejich příčiny ▪ Vysvětlí a zhodnotí význam objevů v dějinách a jejich kladný i záporný význam ▪ Chápe rozdíl mezi demokratickými a nedemokratickými způsoby vlády 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Člověk v lidských dějinách ▪ Významné objevy v dějinách ▪ Dějinné mezníky ▪ Přelomové objevy ▪ Kladné a záporné vynálezy 	
Poznáváme svůj kraj <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší hranice regionů a chápe význam členění na jednotlivé útvary ▪ Objasní rozdíl mezi pojmy historické, přírodní a kulturní památky- uvede příklady z regionu ▪ Zajímá se a poznává specifika dějinného vývoje regionu ▪ Seznamuje se s významnými osobnostmi regionu ▪ Chápe význam a původ místních tradic ▪ Chápe osobní přínos jednotlivce a skupiny pro budoucnost regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vymezení regionu ▪ Přírodní památky Příbramska ▪ Historické památky Příbramska ▪ Dějiny našeho kraje ▪ Historie města ▪ Historické osobnosti Příbramska ▪ Tradice Příbramska 	
Kultura v minulosti a současnosti <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vymezí a vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy kultury ▪ Dovede objasnit základní pojmy daného tématu ▪ Orientuje se v odlišnostech jednotlivých druhů kultury ▪ Rozezná jednotlivé obory etiky a chápe morální a mravní podstatu života ve 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kultura ▪ Druhy kultury ▪ Kulturní prostředky ▪ Původ umění ▪ Osobnost umělce ▪ Druhy umění ▪ Umělecké slohy a styly ▪ Kulturní tradice ▪ Tradice Vánoc 	

<p>společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Chápe umění jako prostředek vyjadřování umělce ▪ Zařazuje umění do základních potřeb člověka ▪ Rozezná základní umělecké slohy ▪ Zvládne modelové situace na upevňování návyků kulturního chování na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kultura, masmédia ▪ Aktuálně – legenda o Sv. Mikulášovi ▪ Etika, estetika ▪ Lékařská etika, etiketa ▪ Kulturní chování ▪ Chování při různých společenských událostech 	
<p>Věda a technika v podmínkách života současné společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší oblasti vědy a techniky ▪ Rozlišuje jednotlivé vědy ▪ Chápe význam objevů a vynálezů pro vývoj lidstva ▪ Vytváří jednoduché hypotézy o vývoji vědy do budoucna ▪ Uvede příklady protikladného využití vědy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Věda a technika ▪ Věda a její obory ▪ Výzkumy pro zdraví ▪ Aktuální objevy vědy ▪ Význam vědy ▪ Věda pro lidstvo ▪ Věda možná zkáza lidstva 	

5.25 Sportovní příprava - volejbal

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah volitelného předmětu Sportovní příprava - volejbal navazuje na konkretizované výstupy předmětu Tělesná výchova v jednotlivých tematických blocích konkretizovaného učiva, které rozšiřuje. Z tohoto důvodu byly zařazeny do konkretizovaného učiva převážně míčová sportovní hra volejbal (ostatní míčové hry jen okrajově z důvodu zpestření a obohacení), ale také atletika a gymnastika v pojetí jako všeobecná průprava. Uvedené konkretizované výstupy a učivo nejsou „dogmaticky“ pevně stanoveny. Vycházejí z metodických materiálů volejbalového svazu, které jsou určeny mládežnickým kategoriím. Sportovní přípravu - volejbal si mohou vybrat pouze žáci 2. stupně ZŠ ze „sportovních tříd“. Týdenní hodinová dotace předmětu Sportovní příprava - volejbal činí 2 hodiny pro žáky šestého až devátého ročníku. Vyučovací předměty Tělesná výchova, Sportovní výchova, Sportovní příprava – volejbal, Sportovní příprava a Sportovní hry jsou v souladu se vzdělávacími prioritami školy podporovány i v rámci různých školních projektů.

Výuka Sportovní přípravy - volejbal je organizována ve dvou tělocvičnách v budově školy. Současné jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které je součástí areálu školy a mohou být využívána další sportovní zařízení ve městě - volejbalové kurty.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vyhledávat, třídit a propojovat informace
- správně používat odborné terminologie
- samostatně pozorovat a porovnávat

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat různé způsoby řešení situací a zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- písemně i ústně komunikovat žák-žák, žák-učitel
- diskutovat o daných problémech na určité úrovni
- hodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- rozvrhnout časově a efektivně práci

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Nepovinné předměty

Vyučovací předmět: Sportovní příprava - volejbal

Ročník: 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
6. roč. Cíle a výstupy výkonnosti žáků tříd se zaměřením na všeobecnou přípravu dětí pro míčové hry se specializací na volejbal. Hodinová dotace je 2 hodiny týdně. Konečnou podobu stanovuje úroveň jednotlivých herních činností jednotlivce (HČJ), které by měli žáci v jednotlivých ročnících dosáhnout. Na základě stanovení jednotlivých cílových modelů jsou rozpracovány základní HČJ. Základní charakteristiku HČJ a jejich vlastní realizaci určuje úroveň průpravných cvičení.	Podání – základní technika podání. Krátké postavení. Přihrávka – technika přihrávky v ose i mimo osu (individuální), příjem podání. Odbití vrchem a spodem – základní technika. Nahrávka – zvládnutí vysoké nahrávky pro všechny hráče. Útočný úder – zvládnutí správné techniky rozběhu a koncového postavení nohou před odrazem. Blok – výchozí pozice pro blokování, výskok na blok bez přesunu. Vybírání – zvládnutí pádové techniky vpřed, stranou. Odbití vrchem a spodem – základní technika	Inf. – využití počítače při zpracování výsledků Př. – základní znalost biologie člověka Vzd – znalosti sportovní výživy a pitného režimu Děj. – historie sportu a olympiemi EV MV PP OCH ZV OSV EU MeV

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
7. roč. Cíle a výstupy výkonnosti žáků tříd se zaměřením na všeobecnou přípravu dětí pro míčové hry se specializací na volejbal. Hodinová dotace je 2 hodiny týdně. Konečnou podobu stanovuje úroveň jednotlivých herních činností jednotlivce (HČJ), které by měli žáci v jednotlivých ročnících dosáhnout. Na základě stanovení jednotlivých cílových modelů jsou rozpracovány základní HČJ. Základní charakteristiku HČJ a jejich vlastní realizaci určuje úroveň průpravných cvičení.	Podání – dlouhé postavení 5 až 7 m, zaměření na nízký přelet a rychlost. Plachtící podání základní technika. Příhrávka – příhrávka při pohybu stranou, a při pohybu dopředu. Příjem podání ve dvou, ve třech. Nahrávka – vysoká nahrávka všech hráčů technika, vysoká nahrávky ze zóny I do zóny IV a ze zóny V do zóny II,. Vysoká nahrávka pro všechny hráče. Nahrávka ze zóny II do zóny IV. Útočný úder – z prvního sledu, z vysoké nahrávky podél sítě, ze zadní zóny. Učení se rozeznávání směru lajna – diagonála. Blok – výskok na blok po přesunech, seskupování bloku, učení se časování bloku. Vybírání – technika odbíjení při vybírání, postavení hráčů, spolupráce. Hra ve třech či čtyřech hráčích. Základy herních systémů	Inf. – využití počítače při zpracování výsledků Př. – základní znalost biologie člověka Vzd – znalosti sportovní výživy a pitného režimu Děj. – historie sportu a olympiemi EV MV PP OCH ZV OSV EU MeV

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
8. roč. Cíle a výstupy výkonnosti žáků tříd se zaměřením na všeobecnou přípravu dětí pro míčové hry se specializací na volejbal. Hodinová dotace je 2 hodiny týdně. Konečnou podobu stanovuje úroveň jednotlivých herních činností jednotlivce (HČJ), které by měli žáci v jednotlivých ročnících dosáhnout. Na základě stanovení jednotlivých cílových modelů jsou rozpracovány základní HČJ. Základní charakteristiku HČJ a jejich vlastní realizaci určuje úroveň průpravných cvičení.	Podání – základní technika plachtící podání. Smečované podání- technika rozběhu. Technika nadhozu a rotace míče. Příhrávka – technika příhrávky v ose i mimo osu (individuální), příhrávka při ustupování, příjem podání. Zapojení všech hráčů do příhrávky. Nahrávka – zvládnutí vysoké nahrávky pro všechny hráče. Vysoká nahrávka ze zóny II do IV pro univerzálního hráče. Nahrávka pro útok prvního sledu (rychlík). Útočný úder – vysoké nahrávky všech hráčů, zvládnutí základních směrů – lajna, diagonála. Útok z křížových nahrávek z pole. Blok – pohyb při blokovém přesunu, činnost nohou úkrok, překrok. Práce paží při bloku. Vybírání – taktika celého družstva při obraně, taktika postavení hráčů, vbíhání, herní systémy Pochopení systému vbíhání a herních systémů 4 – 2, 5 – 1.	Inf. – využití počítače při zpracování výsledků Př. – základní znalost biologie člověka Vzd – znalosti sportovní výživy a pitného režimu Děj. – historie sportu a olympiemi EV MV PP OCH ZV OSV EU MeV

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
9. roč. Cíle a výstupy výkonnosti žáků tříd se zaměřením na všeobecnou přípravu dětí pro míčové hry se specializací na volejbal. Hodinová dotace je 2 hodiny týdně. Konečnou podobu stanovuje úroveň jednotlivých herních činností jednotlivce (HČJ), které by měli žáci v jednotlivých ročnících dosáhnout. Na základě stanovení jednotlivých cílových modelů jsou rozpracovány základní HČJ. Základní charakteristiku HČJ a jejich vlastní realizaci určuje úroveň průpravných cvičení.	Podání – dlouhé postavení 5 až 7 m, zaměření na nízký přelet a rychlost. Smečované podání – rozběh přesné stálé nakrokování, technika nadhozu a rotace míče, tvrdost podání Přihrávka – přihrávka při pohybu stranou, a při pohybu do strany, kompletní zapojení všech hráčů do přihrávky s možností zahájení částečné specializace Nahrávka – vysoká nahrávky ze zóny I do zóny IV a ze zóny V do zóny II, nahrávka ze zóny III do II, Nahrávač – základní typy rychlých nahrávek, nahrávka na doskok ze zóny I, vedení pro taktiku ve hře a strategii utkání. Útočný úder – z prvního sledu, z vysoké nahrávky podél sítě, ze zadní zóny, útok z rychlejších nahrávek do zóny IV a II. Blok – výskok na blok po přesunech, seskupování bloku dvojblok, trojblok. Vybírání – technika odbíjení při vybírání, postavení hráčů, týmová spolupráce. Postavení hráčů, vbíhání, vykrývání prostoru, objektivnost, improvizace, role týmu, zvládání volejbalového utkání. Herní systémy – 4-2, 5 - 1	Inf. – využití počítače při zpracování výsledků Př. – základní znalost biologie člověka Vzd – znalosti sportovní výživy a pitného režimu Děj. – historie sportu a olympiemi EV MV PP OCH ZV OSV EU MeV

5.26 Sportovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Nepovinný vyučovací předmět Sportovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřuje. Je určen především žákům pohybově nadaným a slouží k rozvoji jejich "sportovní výkonnosti". Sportovní výchova je realizována na 1. stupni ZŠ ve 4. a 5. ročníku. Týdenní hodinová dotace nepovinného předmětu Sportovní výchova činí 1 hodinu.

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní:

Kompetence k učení:

- vyhledávat, třídit a propojovat informace
- správně používat odborné terminologie
- samostatně pozorovat a porovnávat

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat různé způsoby řešení situací a zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

- písemně i ústně komunikovat žák-žák, žák-učitel
- diskutovat o daných problémech na určité úrovni
- hodnotit práci svou i svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat ve skupině
- k posílení sebedůvěry

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- rozvrhnout časově a efektivně práci

Kompetence digitální

- vést k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- rozvíjet smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- vést k využívání digitálních technologií k usnadnění práce

Vzdělávací oblast: Nepovinné předměty

Vyučovací předmět: Sportovní výchova

Ročník: 4. - 5. ročník

Očekávané výstupy: Žák:	Učivo	Průřezová témata, projekty, mezipředmět. vztahy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ▪ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy ▪ vytváří varianty osvojených pohybových her ▪ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sportovní hry (minibasketbal, minivolejbal, minifotbal, miniházená, vybíjená), pohybové hry a netradiční pohybové činnosti (softbal, florbal atd) ▪ Atletika – průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti, běžecká abeceda, sprint, vytrvalost, skok, hod ▪ Gymnastické kondiční činnosti. Průpravné úpoly. ▪ Pohybové hry. Průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti. Cvičení protahovací, napínací, silová, vytrvalostní, pro rozvoj kloubní pohyblivosti, pohybové obratnosti, pro správné držení těla apod. 	EV MV PP OCH ZV OSV EU MeV

6. Hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků

Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb.. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, testy, cvičení...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- práce k danému tématu
- samostatné aktivity, úprava sešitů a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy, soutěže ...
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce...
- projektové a skupinové práce
- projektové dny celoškolní a projektové dny ročníkové
- soustavné diagnostické pozorování žáka

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

Známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka. Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. V průběhu pololetí bude žákům a rodičům předávána informace o úrovni osvojování očekávaných výstupů v daném období. V případě výrazného zhoršení prospěchu je nutno včas informovat rodiče a

konzultovat s nimi daný problém. Rozhodování o výsledné známce za klasifikační období nemůže zásadně ovlivnit jedna práce žáka. Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo. Písemné práce, testy většího rozsahu jsou vždy včas předem oznámeny žákům, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit, lze psát v jednom dni pouze jednu. Písemné práce a testy jsou rovnoměrně rozloženy v jednotlivých klasifikačních obdobích. Žák si může své případné neúspěšné hodnocení opravit (po dohodě s vyučujícím). Skupinové práce lze hodnotit známkou i ústním hodnocením.

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.

Ověřování klíčových kompetencí

Na 1. i 2. stupni probíhá ověřování průběžně. Pro žáky jsou připraveny projektové dny, při nichž tř. učitel sleduje naplňování kompetencí u jednotlivých žáků. Na 2. stupni ověřování klíčových kompetencí probíhá na základě projektů a dále v rámci třídních projektů.

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování v areálu školy, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Využívá se tří stupňů hodnocení:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Hodnocení se řídí Vyhláškou č.73/2005 Sb.. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrovaní na základě doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu.

Uvedená základní východiska pro hodnocení a klasifikaci jsou závazná pro všechny vyučující.

Úplné znění pravidel hodnocení žáků je obsaženo ve směrnici V-1. ŠKOLNÍ ŘÁD a samostatně potom ve směrnici V-3. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.

7. Dodatky

Dodatek k ŠVP č. 1

Název vzdělávacího programu:

Škola pro zdravý život – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola:

Základní škola pod Svatou Horou, Příbram

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program od školního roku 2022-23 takto:

1. V učebním plánu 1. i 2. stupně se upravuje počet vyučovacích hodin vzdělávacího předmětu Informatika – ve 4. ročníku se zavádí 1 hodina vyučovací předmětu Informatika a na 2. stupni v 6. ročníku se snižuje na 1 vyučovací hodinu, v 8. a 9. ročníku se zavádí 1 hodina vzdělávacího předmětu Informatika
2. V učebním plánu 1. stupně se snižuje počet vyučovacích hodin vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura ve 4. ročníku na 7 z počtu 8 vyučovacích hodin.
3. V učebním plánu 2. stupně se rozšiřuje počet vyučovacích hodin vzdělávacího předmětu Fyzika v 6. ročníku o 1 hodinu, tzn. celkem 7 vyučovacích hodin na 2. stupni. Do 6. ročníku se pro školní rok 2022/2023 převádí část očekávaných výstupů a učiva ze 7. ročníku. Očekávané výstupy a učivo v 7. až 9. ročníku se pro školní rok 2022/2023 nemění.
4. V učebním plánu 2. stupně se očekávané výstupy a učivo vyučovacího předmětu Výchova k občanství 6. ročníku rozpouští do 7. až 9. ročníku.
5. V učebním plánu 2. stupně se očekávané výstupy a učivo vyučovacího předmětu Praktické činnosti 9. ročníku rozpouští do 6. až 8. ročníku.